

شماره ۳۷۶

بریده جراید

از تاریخ: ۹۶/۰۴/۲۵ تا تاریخ: ۹۶/۰۴/۳۱

فهرست مطالب بریده جراید (شماره ۳۷۶)

عنوان مطلب	روزنامه	صفحه روزنامه	تاریخ چاپ
فعالان بخش خصوصی در کابینه دوازدهم؟	سایت تاجران	-	-
افق اشتغال ۲۰ درصدی کسب و کارهای مجازی	گسترش صمت	۴	۹۶/۰۴/۲۵
واگذاری بنگاه‌های تولیدی به بخش خصوصی	جهان صنعت	۷	۹۶/۰۴/۲۵
۷۵۰۰ واحد تولیدی شناسنامه دار می‌شوند	دنیای اقتصاد	۳	۹۶/۰۴/۲۵
نرخ سود بانکی، رقیب اشتغال بخش تولید	گسترش صمت	۴	۹۶/۰۴/۲۶
افزایش سرعت گردش پول	جهان صنعت	۳	۹۶/۰۴/۲۶
آشنی سرمایه‌گذاران با کوچک‌ها	دنیای اقتصاد	۳	۹۶/۰۴/۲۶
کفایت سرمایه؛ هسته اصلی بانکداری	گسترش صمت	۴	۹۶/۰۴/۲۷
دلار ۵ هزار تومانی	جهان صنعت	۳	۹۶/۰۴/۲۷
چاره‌جویی برای بن‌بست صنعتی	دنیای اقتصاد	۳	۹۶/۰۴/۲۷
تعامل دستگاه‌ها؛ شرط موفقیت در برنامه ششم	گسترش صمت	۴	۹۶/۰۴/۲۸
بار رقابت بانک‌ها بر دوش تولید است	جهان صنعت	۳	۹۶/۰۴/۲۸
تصویر سرمایه‌گذاری در ابتدای ۹۶	دنیای اقتصاد	۳	۹۶/۰۴/۲۸
فراریان مالیاتی در تور دولت	گسترش صمت	۴	۹۶/۰۴/۳۱
طیب تورم می‌رود	جهان صنعت	۷	۹۶/۰۴/۳۱
شناسایی خطوط تولید پرطرفدار	دنیای اقتصاد	۳	۹۶/۰۴/۳۱

قابل ذکر است کلیه مطالب عنوان شده در فهرست فوق در سایت انجمن به نشانی www.aiti.ir در بخش «برگزیده نشریات» قابل رویت می‌باشد.

فعالان بخش خصوصی در کابینه دوازدهم؟

مرادپور

با آغاز به کار دولت دوازدهم، دکتر روحانی فرصت جدیدی خواهد داشت به وعده هایی که از چهار سال پیش داده و در اردیبهشت ماه هم بار دیگر نظر مثبت ملت را برای پیشبرد این وعده ها بدست آورده، جامع عمل بپوشد. دولت یازدهم با چالش های زیادی روبرو بود و مسئولیت رفع مشکلاتی را داشت که در دو دولت قبلی آن ایجاد شده بود. دیپلماسی خردمندانه جمهوری اسلامی و گذار کشور به دوران پساتحریم شرایطی مساعدی را برای خروج از دوره ای التهاب زده و بی ثبات برای اقتصاد کشور فرا هم کرد و اکنون انتظار می رود ترکیب کابینه دوازدهم به گونه ای باشد که با استفاده حداکثری از ظرفیت های پسابرجام، برنامه توسعه اقتصادی پیش رود.

شایسته سالاری و جوانگرایی به همراه حضور پررنگ تر زنان در کابینه از مطالبات بخش خصوصی و جامعه مدنی است. همانطور که آقای خوانساری در جلسه هیات نمایندگان اتاق تهران گفت میانگین سنی وزرای دولت یازدهم حدود ۶۲ سال است که در مقایسه با دولت های اول و دوم بعد از انقلاب که ۳۸ یا ۳۹ سال بود نسبتاً سن بالایی است و شاید یکی از ایراداتی که به دولت گرفته می شود این باشد که اعضا دولت تصمیم سریع یا شجاعانه در مورد بعضی از مسائل نمی گیرند که به همین بحث سن کابینه مرتبط است. در همین حال پاسخگویی به انتظارات مردم نکته مهم دیگری است که باید در انتخاب وزرا مدنظر قرار گیرد.

دکتر روحانی همواره تاکید داشته که نقش دولت در حوزه اقتصاد باید از تصدی گری به حمایت گری تبدیل شود. در این راستا لازم است که وزرای اقتصادی دکتر روحانی هم بر همین باور باشند و بقیه کابینه هم دستکم در این حوزه با برنامه های توسعه رئیس جمهوری تعارض نداشته باشند. خوانساری تاکید کرده که وزرای اقتصادی دولت دوازدهم باید به اقتصاد آزاد و رقابتی اعتقاد داشته و بر این باور باشند که بخش خصوصی به عنوان موتور محرکه اقتصاد کشور، از جایگاه ویژه ای برخوردار است.

انتخاب وزرای اقتصادی از میان کارآفرینان با سابقه و دست اندرکاران بخش خصوصی هم موضوعی است که باید با جدیت بیشتری از سوی بخش خصوصی پیگیری شود. دولت برای کارآمدتر کردن فعالیت وزارتخانه ها و تسهیل ارتباط قوه مجریه با بازار کسب و کار و تولید باید ارتباط نزدیکی با بخش خصوصی داشته باشد و حضور افرادی که سابقه حضور در بخش خصوصی واقعی دارند به این مهم کمک خواهد کرد. در شرایطی که دولت خواستار کاهش تصدی گری خود در حوزه اقتصاد است و از تقویت بخش خصوصی سخن می گوید، حضور مدیران توانمند بخش خصوصی در وزارتخانه ای اقتصادی می تواند بسیار کارآمد باشد. البته جوانگرایی لزوماً نباید به معنی کنار گذاشتن نیروهای قدیمی و مجرب باشد. اهمیت جوانگرایی در معرفی نیروهای تازه نفس و خلاق و جسور است. همانطور که پیشتر فریال مستوفی با اشاره به اهمیت جوانگرایی در دولت دوازدهم یادآور شده بود، در کنار نیروهای جوان باید از مدیران با تجربه به عنوان مشاور در همه بخش ها استفاده کرد و در واقع همگرایی تفکرات نوین و جسورانه جوانان و تجارب پیشکسوت ها می تواند کابینه ای مقتدر و عملگرا ایجاد کرده و اجزای مختلف اقتصاد را قدرت ببخشد.

مسئله حضور پررنگ تر زنان در کابینه دوازدهم نیز مسئله است که باید رئیس جمهوری به آن توجه کند. این امری بود که هم از سوی دکتر روحانی و هم رقیب انتخاباتی ایشان مطرح شده بود و وعده های در این زمینه باید به عمل تبدیل شود. اکنون چهار دهه است که بانوان متعهد و متخصص در حوزه های مدیریتی و کارشناسی فعالیت دارند و زمان آن فرا رسیده که شاهد حضور بیشتر این افراد در پست های حساس تصمیم گیری و مدیریتی باشیم. حسینعلی امیری، معاون پارلمانی رئیس جمهوری در خصوص حضور زنان در کابینه جدید گفته که این یک مطالبه عمومی است و رئیس جمهور به توانمندی بانوان اعتقاد دارد و در دولت دوازدهم از توانمندی بانوان در سطوح مختلف مدیریتی استفاده خواهد شد. انتظار می رود زنان در کابینه جدید پست وزارت داشته باشند و بیش از گذشته به طور مستقیم سکانداری ارگان های اجرایی کشور را به دست گیرند. در نظام های مردم سالار، دولت ها کارگزار مطالبات اکثریت و حافظ حقوق اقلیت هستند. پیگیری توسعه اقتصادی که در دوران پساتحریم آغاز گشت و با تعاملگرایی و برونگرایی پیگیری شده، خواست اکثریت ملت است. انشاءالله کابینه دوازدهم با جوانگرایی و شمول و خلاقیت و با تمرکز بر منافع درازمدت ملت و نظام بتواند به این مطالبات پاسخ دهند. در این مسیر همکاری نزدیک دولت و بخش خصوصی - چه از طریق حضور مدیران بخش خصوصی در کابینه و چه از طریق تعامل نزدیک دولت با اتاق های بازرگانی و اصناف - یکی از اصلی ترین رویکردها برای رسیدن به این منافع درازمدت خواهد بود.

افق اشتغال ۲۰ درصدی کسب‌وکارهای مجازی

منیر حضوری: کسب‌وکارهای مجازی تنها در یک حوزه خلاصه نمی‌شوند؛ از تاکسی گرفته تا پزشکی همه را در بر می‌گیرند. همچنین به دلیل مجازی بودن تنها به یک کشور خلاصه نمی‌شوند و می‌توانند فرامرزی عمل کنند. اگر بخواهیم وضعیت ایران را در این حوزه بررسی کنیم باید بگوییم رو به بهبود هستیم یعنی هرچند در مقایسه با کشورهای پیشرفته ما آمار خوبی نداریم اما چند وقتی است که کسب‌وکارهای مجازی در ایران جا افتاده و رو به رشد است. این مهم می‌تواند در افزایش اشتغال و همچنین آمار رشد در کشور نقش داشته باشد. در روز ملی «صنعت و معدن» نیز محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت به اهمیت کسب‌وکارهای مجازی اشاره کرد و گفت: رقم کسب‌وکارهای مجازی در کشور حدود یک درصد است در حالی که در خیلی از کشورها این رقم حدود ۲۰ درصد است. نعمت‌زاده با بیان اینکه بیشتر کسانی که در این حوزه کار می‌کنند افراد تحصیلکرده و باسواد هستند ابراز امیدواری کرد که در افق چشم‌انداز وضعیت خود را به ۲۰ درصد برسانیم. درباره اینکه این مدل کسب‌وکار چه جایگاهی در کشور دارد و رشد آن چقدر به اشتغال کمک می‌کند با چند تن از کارشناسان به گفت‌وگو نشستیم.

لزوم قانون‌گذاری برای کسب‌وکارهای جدید

مسعود امجدی‌پور، پژوهشگر اقتصادی مجمع تشخیص مصلحت نظام با مقایسه وضعیت کسب‌وکارهای مجازی در کشورهای مختلف در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: امریکای شمالی و اروپا از مدت‌ها قبل در این حوزه فعال بوده‌اند. به طور مثال اسنپ بیش از ۱۰ سال است که در اروپا راه‌اندازی شده و تازه چند ماهی است که به ایران آمده است. در مقایسه با کشورهای آسیایی خیلی وضع‌مان بد نیست و به جز ۳ کشور ژاپن، کره جنوبی و چین اوضاع خوبی داریم. در بین کشورهای عربی هم امارات و عمان در این حوزه خوب عمل کرده‌اند و از ما جلوتر هستند. امجدی‌پور در پاسخ به این سوال که چقدر بستر این کار در کشور فراهم است، اظهار کرد: خوشبختانه بستر فیزیکی این کار در کشور فراهم است، به طور مثال همان‌طور که می‌دانید در حال حاضر گروه‌های مختلفی در فضای مجازی فعالند اما مسئله این است اگر شما به عنوان یک مدیر فعال در فضای مجازی به بانکی مراجعه کنید، کسی شما را برای دادن وام تحویل نمی‌گیرد. این پژوهشگر اقتصادی با اشاره به لزوم قانون‌گذاری برای کسب‌وکارهای جدید اظهار کرد: بحث اصلی در کسب‌وکارهای مجازی، قانون‌گذاری است. از آنجا که کسب‌وکارهای جدید در آینده‌ای نزدیک جزو اصناف جدید به شمار می‌روند بنابراین کاستی‌های حقوقی و قانونی مرتبط با آن باید رفع شود. به طور مثال به لحاظ امتیازاتی که اصناف می‌گیرند درباره راه‌اندازی، مباحث مالیاتی و عوامل دیگر کسب‌وکارهای جدید دچار چالش‌های قانونی هستند. در این بین دولت و مجلس باید به صورت موازی اقدام و زمینه قانونی ایجاد اصناف جدید را فراهم کنند. او ادامه داد: معضلات قانونی خیلی پیچیده نیست، مثل تمامی اصنافی که یک روز نبودند و بعد به وجود آمدند اینها هم به عنوان یک صنف می‌توانند فعال شوند. در این بین اتاق بازرگانی هم می‌تواند نقش ایفا کند و قانونی برای اینها به عنوان اساسنامه تدوین کرده و عملکرد آنها را به عنوان کسب‌وکارهای قانونی بپذیرد. امجدی‌پور با اشاره به اینکه کسب‌وکارهای مجازی وابسته به یک حوزه خاص نیستند اظهار کرد: خصوصیت اینها آن است که به یک محیط و یک موضوع خاص وابسته نیستند؛ از راننده تاکسی گرفته تا پزشک همه را شامل می‌شوند. همان‌طور که می‌دانید کسب‌وکارهای مجازی که امروز به صورت جهانی خدمات ارائه می‌دهند خیلی متعدد هستند اما در ایران به طور تقریبی این عدد صفر است. این در حالی است که کسب‌وکارهای اینترنتی فاصله زمانی و مرزی را پر می‌کنند و اگر از آنها حمایت شود می‌توانند به رشد و افزایش اشتغال کشور کمک کنند بنابراین برای اینکه اینها بتوانند به عرصه‌های جهانی وارد شوند باید حمایت‌هایی را داشته باشند.

کسب‌وکارهای مجازی در ایران جا افتاده است

محمدرضا نجفی‌منش، رئیس کمیسیون کسب‌وکار اتاق بازرگانی نیز درباره اهمیت کسب‌وکارهای مجازی در کشور به صمت گفت: امروز کسب‌وکار جدیدی در کشور ما شکل گرفته به طور مثال تپسی، اسنپ، خرید و فروش‌های اینترنتی همه در کشور ما جا افتاده است. این‌طور که پیش می‌رود بخشی از معاملات در آینده‌ای نزدیک به این بخش مربوط می‌شود. به این ترتیب باور دارم که دیگر تبلیغات در روزنامه اهمیت چندانی ندارد و بیشتر آن از طریق شبکه‌های مجازی تاثیرگذارتر است. رئیس کمیسیون کسب‌وکار اتاق بازرگانی با اشاره به وضعیت کشورهای پیشرفته و افزایش اشتغالزایی از طریق شبکه‌های

مجازی در این زمینه گفت: شغل‌های زیادی در این روند در کشورهای پیشرفته شکل گرفته است، به طور مثال می‌توان به «علی بابا» در چین و «آمازون» در امریکا اشاره کرد که امروز از جهت اعتبار و میزان مشتری رتبه بالایی دارند. در ایران هم به طور مثال «دیجی کالا» راه‌اندازی شده و اعتبار زیادی را بین مردم کسب کرده است. به هر حال توجه مردم به شبکه‌های مجازی و سایت‌های مختلف نشان می‌دهد که دامنه کسب‌وکارهای مجازی در ایران هم رو به گسترش است. نجفی‌منش ادامه داد: برخی از شغل‌ها را شاید ما در آینده‌ای نزدیک نداشته باشیم و این طبیعی است و نباید در برابر آن مقاومت کنیم. دنیا در حال تغییر است و ما هم نمی‌توانیم به آن بگوییم که متوقف شو تا من کار کنم. موقعی که «هایپر استار» آمد نگرانی برای برخی به وجود آمد که نکند کار ما را به هم بزنند در صورتی که دیدیم بقیه هم از آن الگو گرفتند. او اظهار کرد: بستر رشد کسب‌وکارهای مجازی و استفاده مردم از این شبکه‌ها به طور طبیعی در کشور وجود دارد و لازم نیست کسی در آن دخالت کند اما متاسفانه هر زمان که جنس نوپی وارد شده ما اول با آن مقابله کردیم بعد کم‌کم آن را پذیرفتیم. به طور مثال وقتی رادیو آمد اول همه جلوی آن ایستادند. یادم است که در سال ۱۳۱۸ اگر کسی می‌خواست در منزل خود رادیو بگذارد باید از کلانتری محل فرمی را پر می‌کرد و مجوز می‌گرفت اما بعد از مدتی بدون هیچ مشکلی همه صاحب رادیو شدند بنابراین نباید جلوی کسب‌وکارهای جدید را گرفت و در برابر آن مقاومت کرد.

کسب‌وکارهای مجازی جایگزین درآمدهای نفتی

فاطمه نعمت‌الهی، رئیس انجمن تله‌مدیسن ایران درباره پزشکی مجازی با صمت گفت‌وگو و اظهار کرد: برای دوری از وابستگی به فروش نفت یکی از کارهایی که می‌توانیم انجام دهیم گسترش کسب‌وکارهای مجازی است. از آنجایی که کسب‌وکارهای مجازی وابسته به یک محل خاص نیستند و ما هم در سطح پزشکی از جمله کشورهای موفق هستیم می‌توانیم به سمت فروش خدمات پزشکی در سطح بین‌الملل برویم. نعمت‌الهی گفت: با استفاده از شبکه‌های مجازی و اینترنت دیگر مریض‌ها در هر جای ایران و کره زمین می‌توانند با پزشکان خود ارتباط برقرار و مشکل خود را حل کنند. خوشبختانه نرم‌افزارهای زیادی آمده که از طریق آنها می‌شود مریض و بیمار یکدیگر را ببینند و فشار خون و ضربان قلب آنها اندازه‌گیری و رادیولوژی، جراحی و درمان از راه دور انجام شود. او با اشاره به اهمیت شبکه‌های مجازی در کشورها اظهار کرد: در کشورهای پیشرفته از سال‌ها قبل مشاوره تلفنی بین پزشک و بیمار انجام می‌شد و برای نخستین بار در سال ۲۰۰۱ میلادی جراحی از راه دور از نیویورک در فرانسه انجام شد. در ایران هم خوشبختانه بسترهای این امر آماده است و ما ۸۰ درصد زیرساخت‌ها را داریم. این روزها همه به رسانه‌های مجازی وصل هستند، شبکه‌های مجازی در ایران جا افتاده و اغلب مردم خیلی از کارهای خود از قبیل کارهای بانکی، مالیات و... را از طریق اینترنت انجام می‌دهند. این جراح درباره مزایای استفاده از شبکه‌های مجازی در خدمت‌رساندن به مردم گفت: اول از همه بحث خدمت‌رسانی به روستاها و مناطقی است که گلابه می‌کنند پزشکی ندارند. با استفاده از این روش همه در سراسر ایران می‌توانند به پزشک دلخواه خود وصل شوند. این مسئله می‌تواند در کاهش مرگ و میر و افزایش سلامت و کاهش هزینه‌های یک بیمار نقش داشته باشد. مورد دیگر بحث اشتغالزایی است. از آنجایی که تقاضا برای رشته پزشکی زیاد است و همه نمی‌توانند کار مد نظر خود را پیدا کنند این روش می‌تواند به پزشکان فارغ‌التحصیلی که بیکار هستند، کمک کند ضمن اینکه این روش مشورت بین پزشکان را بیشتر می‌کند یعنی اگر دکتری مشکل مریض را تشخیص نداد می‌تواند از طریق همین شبکه‌های مجازی یک کمیسیون پزشکی تشکیل دهد و پزشکان به هم وصل شوند تا مشکل را برطرف کند. ضمن اینکه اغلب بیماران خاص مثل ایدز به دلیل فرار از بی‌آبرویی دیر به پزشک مراجعه می‌کنند و ترس از این دارند که خانواده یا همسایه‌ها بفهمند اینها بیمار هستند، حال با استفاده از این شبکه‌های مجازی می‌توانند از منزل خود مشکل‌شان را با پزشک مربوط در میان بگذارند. امتیاز دیگر اینکه برخی از بیماران مشکل خروج از خانه دارند و گاهی برایشان دشوار است که در ترافیک سنگین مانده و آخر هم در صف طولانی مطب بنشینند که این روش مجازی می‌تواند به آنها کمک کند. او در پایان اظهار کرد: در انجمن تله‌مدیسن می‌خواهیم از طریق فضای مجازی مریض‌ها را به دکترها وصل کنیم. ما مدعی هستیم که این عمل را طوری ساماندهی کنیم که پورتالی شکل بگیرد تا ایران به مرکزی تبدیل شود که همه مریض‌ها و دکترهای دنیا را به هم وصل کند. برنامه این است که نظام پزشکی ایران به یک وزارت بهداشت مجازی در سطح جهان تبدیل شود. در این روند ما نه تنها می‌توانیم برای کشورهای اطراف یک مرکز اولیه باشیم بلکه در سطح دنیا هم مدعی هستیم.

معاون وزیر صنعت از چرخش سیاست‌های ایدرو خبر داد؛

واگذاری بنگاه‌های تولیدی به بخش خصوصی

صفحه صنعت و معدن: «جهان‌صنعت»- معاون وزیر صنعت گفت: در دنیا به‌طور طبیعی تمام بنگاه‌ها بعد از طی دوره مقدماتی، میان‌سالی و کهنوت به مرحله خروج از بازار می‌رسند، پس بنگاه‌هایی که خود را با تکنولوژی روز تطبیق ندهند از دور خارج خواهند شد.

منصور معظمی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در نشست خبری با خبرنگاران به مناسبت پنجاهمین سالگرد تاسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع گفت: قرار بر این است که در ۵۰ سال دوم، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) به سمت تغییر برود و با واگذاری بنگاه‌ها به بخش خصوصی از این بخش حمایت کند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایدرو بنای بنگاهداری ندارد، تصریح کرد: تاکنون ۲۵۰ طرح از سوی ایدرو در کشور ایجاد شده و با پیاده‌سازی اصل «۴۴» قانون اساسی در حال واگذاری به بخش خصوصی است. وی افزود: سازمان گسترش و نوسازی، نه رقیب بخش خصوصی بوده و نه از این پس خواهد بود؛ ما ۱۸ طرح داریم که در دست اجراست و تنها سهام یک طرح به صورت صددرصدی در اختیار ایدرو است ولی مابقی در اختیار بخش خصوصی قرار دارد. معاون نعمت‌زاده در این نشست خبری با تأکید بر تأثیر برجام در بخش صنعت و معدن گفت: ۸/۸ میلیارد دلار در قالب ۱۷۲ طرح بعد از برجام سرمایه‌گذاری شد که ۵/۵ میلیارد دلار آن اجرا شده و مابقی هم در حال پیگیری و انجام است. وی افزود: در بخش تولید سال گذشته افزایش چشمگیری داشتیم. آهن، فولاد، فرش ماشینی، دارو و محصولات پتروشیمی از تولیداتی است که افزایش داشته است. معظمی گفت: سال گذشته دولت تصویب کرد ۱۷ هزار میلیارد تومان در قالب تسهیلات در اختیار ۲۴ هزار واحد صنعتی و کشاورزی قرار گیرد. این واحدها توانستند با این تسهیلات مشکلات نقدینگی خود را حل کنند. وی با اشاره به مصوبه دولت برای افزایش میزان تسهیلات گفت: امسال ۲۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات در اختیار واحدهای صنعتی، معدنی و اصناف قرار خواهد گرفت. وی خاطرنشان کرد: ما ۱۸ طرح به ارزش ۶۰ هزار میلیارد تومان در دست اجرا داریم که از طریق منابع داخلی و خارجی در حال انجام است. برای حدود هشت هزار نفر در سال ۱۳۹۶ به صورت مستقیم و غیرمستقیم در این ۱۸ طرح اشتغالزایی خواهد شد. این مقام مسوول در ادامه گفت: توقع ما از دولت و مجلس این است که به سازمان‌های توسعه‌ای مانند ایدرو اجازه درآمدزایی بدهد. ما درآمدزایی می‌کنیم اما به خزانه واریز می‌کنیم و دولت از خزانه به ما چیزی پرداخت نمی‌کند. وی ادامه داد: سهم ایدرو در تمام مشارکت‌ها سهم غیرمدیریتی است و مدیریت با بخش خصوصی و شرکت‌های خارجی است. وی در تشریح بخشی از طرح‌های این سازمان گفت: تولید گیربکس اتوماتیک با بلژیکی‌ها با سرمایه‌ای حدود ۴۰ میلیون یورو با اشتغالزایی ۱۰۰ نفر، طرح تاپر سیستم و بلوچستان با سرمایه ۱۶۰ میلیون یورو و اشتغالزایی ۱۶۰۰ نفر که صددرصد متعلق به ایدرو است. وی افزود: ۲۸ موافقتنامه بعد از برجام در ایدرو امضا شده است. ما هیچ راهی نداریم جز اینکه درآمدزایی کنیم چون دولت که به ما پول نمی‌دهد و البته توقعی هم نداریم. معظمی ادامه داد: در تلاش هستیم این موافقتنامه‌ها را تبدیل به قرارداد کنیم. در حال حاضر حدود هفت یا هشت مورد تبدیل به قرارداد شده است. وی افزود: باید قراردادهایی را ببندیم که منافع دو طرف را تضمین کند و به اهداف خود برسیم و توانمندی داخلی افزایش پیدا کند. معاون وزیر صنعت تصریح کرد: شرکت‌های خارجی عادت کرده‌اند و علاقه‌مند به واردات هستند، ما نباید واردات را برای آنها تسهیل کنیم. ما در مقابل واردات مقاومت کرده و اگرچه مذاکرات طولانی می‌شود اما به انتقال تکنولوژی و افزایش توان تولید داخلی فکر می‌کنیم.

قرارداد رنو در دولت یازدهم امضا می‌شود

معظمی در توضیح قرارداد ایدرو با رنو گفت: خود وزیر صنعت توضیحات کامل را خواهد داد. با کارخانه‌ای که خریده‌ایم کار را امسال شروع می‌کنیم. وی درخصوص زمان امضای قرارداد با رنو گفت: به‌طور حتم این قرارداد در دولت یازدهم امضا خواهد شد. وی ادامه داد: در حال حاضر روزی هفت دستگاه تولید دارد که برنامه تولید روزانه ۱۱ دستگاه است. تولید باید صادرات محور باشد رییس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) با بیان اینکه رشد بخش صنعت و معدن از منفی ۱۰/۵ درصد به مثبت ۶/۵ رسید، افزود: با این وجود حال صنعت چندان خوب نیست و نیازمند حمایت جدی است. وی گفت: تولید باید صادرات محور باشد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: در قراردادهای رنو، پژو و

سیتروئن گفته شده است که ۳۰ درصد از تولیدات باید صادرات شود در صورتی که این صادرات محقق نشود تولید را کاهش دهند. نکته دوم وصل شدن ما به شبکه تولید و فروش بین‌المللی این شرکت‌هاست. وی افزود: یکی از نارضایتی‌های مردم و مشتریان خدمات پس از فروش است. مردم انتظار دارند خودرو هم از نظر کیفیت و هم خدمات پس از فروش مطلوب باشد.

مردم از خدمات پس از فروش خودروسازان ناراضی‌اند

وی در ادامه با بیان اینکه مردم از خدمات پس از فروش خودروها ناراضی هستند، گفت: مردم انتظار دارند خودرویی که تحویل می‌گیرند از نظر خدمات پس از فروش و کیفیت در سطح مطلوبی باشد و در این مورد فشار سنگینی بر خودروسازان وجود دارد. وی تصریح کرد: تذکرات فراوانی در زمینه کیفیت به خودروسازان داده شده اما با شاخص‌های موردنظر ما و مردم فاصله دارد. رییس سازمان گسترش با بیان اینکه تولید خودروهای گران‌قیمت مورد نظر جامعه هدف ما نیست، گفت: رنج قیمتی برای جامعه هدف ما ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان و همچنین ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان است.

وی تصریح کرد: هدف وزارت صنعت این نیست که واردات خودرو افزایش یابد بلکه هدف این است که از طریق افزایش تولید داخل و افزایش کیفیت، بازار هدف تامین شود. رییس سازمان گسترش با بیان اینکه بابت واگذاری‌ها ۲۲۵۰ میلیارد تومان طلب داریم، گفت: دارایی‌ها توسط سازمان خصوصی‌سازی واگذار می‌شود ولی پولش برنمی‌گردد. معظمی اظهار داشت: جاده واگذاری‌ها یک‌طرفه است، ما واحدهای صنعتی را ایجاد می‌کنیم و توسط سازمان خصوصی‌سازی واگذار می‌شود اما پولش برنمی‌گردد. وی ابراز امیدواری کرد که مجلس تکلیف سازمان‌های توسعه‌ای را مشخص کند و دولت نیز بدهی‌اش را پرداخت کند. وی با بیان اینکه ۲۲۵۰ میلیارد تومان بابت واگذاری‌ها طلب داریم، افزود: امیدواریم هرچه زودتر بخشی از این منابع برای اجرای طرح‌های صنعتی در اختیار ایدرو قرار گیرد.

پول‌هایی که به خزانه می‌دهیم برنمی‌گردد

وی ادامه داد: از مجلس و دولت می‌خواهیم این اجازه را به سازمان‌های توسعه‌ای بدهند که بتوانند تولید درآمد کنند و درآمدشان را صرف توسعه کنند. معظمی تصریح کرد: در حال حاضر درآمد را تولید و به حساب خزانه واریز می‌کنیم ولی خزانه چیزی به ما نمی‌دهد. معظمی در ادامه با اشاره به تصویب حدود ۸/۸ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در قالب ۱۷۲ طرح در دولت یازدهم، افزود: حدود ۵/۵ میلیارد دلار از این طرح‌ها اجرایی شده و در حال انجام است.

از شرکت‌های کشتیرانی و نفتکش کلی خواهش کردیم که کشتی داخلی تحویل بگیرند

معظمی همچنین در مورد وضعیت ساخت کشتی در کشور خاطرنشان کرد: کشتی در کشور ساخته شده اما ساخت آن به جای چهار سال، ۱۱ سال طول کشیده و همین مساله قیمت تمام‌شده را افزایش داده است. وی ادامه داد: با مسوولان شرکت کشتیرانی و شرکت نفتکش صحبت و از آنها کلی خواهش کردیم که کشتی‌ها را تحویل بگیرند، آنها نیز بزرگواری کردند و تحویل گرفتند اما این کشتی‌ها باید هشت سال پیش تحویل داده می‌شد. رییس ایدرو با بیان اینکه در حال حاضر تا ۹۵ درصد منابع مالی مورد نیاز در این بخش از طریق خارجی‌ها تامین می‌شود، گفت: با کره‌ای‌ها شریک شدیم. با شرکت کشتیرانی و نفتکش نیز تفاهم کردیم که همه سفارش‌ها را به خارجی‌ها ندهند و آنها نیز پذیرفتند. به گفته وی، شرکت مشترکی با حضور سازمان گسترش، شرکت‌های کره‌ای، چینی و همچنین شرکت کشتیرانی و نفتکش برای ساخت کشتی‌های بزرگ توسط ایزوایکو تشکیل شده است. رییس سازمان گسترش همچنین با بیان اینکه سالانه حجم قابل توجهی از منابع مالی کشور صرف تعمیر کشتی در کشورهای حاشیه خلیج فارس می‌شود، ادامه داد: می‌توانیم از توان داخل در این زمینه استفاده کنیم. معظمی از رونمایی ۵۰ طرح برای جذب سرمایه‌گذار در مراسم پنجاهمین سالگرد تاسیس سازمان گسترش خبر داد و گفت: برای اجرای این طرح‌ها حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده است. وی افزود: همچنین ۵۰ عنوان پایان‌نامه تحصیلی برای دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا در بخش‌های مختلف از جمله خودرو، انرژی و صنایع پیشرفته اعلام خواهیم کرد که سازمان گسترش از این پایان‌نامه‌ها حمایت خواهد کرد. وی همچنین با بیان اینکه پیش‌بینی می‌کنیم در فاز ۱۴ پارس جنوبی سه هزار نفر دیگر نیز نیروی کار اضافه کنیم، گفت: در حال حاضر در تمام فازهای پارس جنوبی حضور داریم و سفره فازهای پارس جنوبی تا پایان سال آینده جمع می‌شود. رییس سازمان گسترش ادامه داد: وزارت نفت و شرکت ملی نفت هنوز در مورد پارس شمالی برنامه‌ای را اعلام نکرده‌اند اما اگر برنامه‌ای وجود داشته باشد حتما سازمان گسترش نیز آماده ورود به آنجا خواهد بود. وی تصریح کرد: در مورد انتقال گاز پارس جنوبی

نیز در مناقصه‌ای شرکت کرده‌ایم که از نظر ما شرکت لوله‌گستر از لحاظ توانمندی و قیمت می‌تواند برنده مناقصه باشد که امیدواریم به نتیجه برسیم. وی اظهار داشت: در این مورد نشست‌های را با وزیر نفت داشته‌ایم.

روزنامه دنیای اقتصاد / یکشنبه ۹۶/۰۴/۲۵ شماره ۴۰۹۴ صفحه ۳

۷۵۰۰ واحد تولیدی شناسنامه‌دار می‌شوند

شاتا: معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران واحد HSEE را در شهرک‌ها راه‌اندازی کرده است. در سال گذشته در راستای ایمنی و بهداشت در واحدهای کوچک و متوسط ۵ هزار و ۷۰۰ شناسنامه ممیزی صادر شده و در سال جاری نیز ۷ هزار و ۵۰۰ بنگاه شناسنامه‌دار خواهند شد. علی یزدانی در همایش گرامیداشت روز صنعت و معدن در مازندران با اشاره به عدم توجه کافی به بهره‌وری در مراکز صنعتی، اظهار کرد: در سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران که بیش از ۹۶ درصد از صنایع کشور قرار دارند، مشوقات ویژه‌ای در قالب آموزش رایگان برای توسعه کارها مدنظر قرار گرفته است؛ به‌طوری که در سال گذشته ۱۱۰ هزار نفر از آموزش بهره‌مند شدند و در سال جاری نیز آموزش ۱۶۰ هزار نفر در برنامه عملیاتی گنجانده شده است. وی در ادامه بازاریابی برای فروش محصولات تولیدی واحدهای صنعتی را یکی از دغدغه‌های دولت برشمرد و گفت: دولت یازدهم برای تحقق این مهم، به بیش از ۳۰ کشور، رایزن بازرگانی اعزام کرده است و با نشست‌هایی هم که با چین برگزار شد ۱۷۰۰ مترمربع فضا برای عرضه و معرفی محصولات ایرانی تدارک دیده شده است. مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه در کل کشور ۹۵۶ شهرک و ناحیه صنعتی با اشتغال ۸۰۰ هزار نفر وجود دارد یادآور شد: بیش از ۵۰ درصد نیروهای شاغل در بخش‌های صنعتی کشور در واحدهای تولیدی و صنعتی اشتغال دارند.

روزنامه گسترش صمت / دوشنبه ۹۶/۰۴/۲۶ شماره ۸۱۶ صفحه ۴

نرخ سود بانکی، رقیب اشتغال بخش تولید

منیر حضوری: وقتی بررسی می‌کنیم که چرا واحدهای تولیدی در کشور کمتر از ظرفیت خود کار می‌کنند به بزرگترین جوابی که می‌رسیم سود بالای بانکی است. امروز نرخ سود سپرده‌ها یکی از بزرگترین موانع جذب سرمایه در بخش تولید شناخته شده است. بسیاری باور دارند با نرخ سودی که بانک‌ها به سپرده‌ها می‌دهند، کسی جرات نمی‌کند به سمت سرمایه‌گذاری در تولید برود. محمدرضا دیانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان لوازم‌خانگی، نرخ سود سپرده‌ها را مانعی برای جذب سرمایه در بخش تولید دانست و گفت: در شرایط فعلی با توجه به نرخ سود بانکی نباید از مردم انتظار داشت که سرمایه خود را صرف خریدی که منجر به راه افتادن چرخه تولید می‌شود، کنند چراکه هیچ انسان عاقلی به سمت سرمایه‌گذاری در تولید نمی‌رود. به گزارش مهر، دیانی تأکید کرد: تا زمانی که نرخ سود سپرده‌ها بالا باشد، هر قدر دولت پول تزریق کند منجر به رونق نخواهد شد. مردم خریدشان را عقب می‌اندازند ولی پولشان را در بانک سپرده‌گذاری می‌کنند. دیانی با تأکید بر حمایت‌هایی که لازم است برای رونق بخش‌های مختلف از جمله صنعت کشور شود، گفت: تا زمانی که مباحث مربوط به سرمایه‌گذاری و نقدینگی در بخش صنعت حل نشود، نمی‌توان انتظار داشت گامی موثر در این زمینه برداشته شود. دولت باید با توجه به راهبردها و چشم‌انداز اقتصاد کشور به نرخ سود توجه جدی داشته باشد. این در حالی است که برخی بانک‌ها همچنان تا ۳۰ درصد سود پرداخت می‌کنند. از آن طرف برای اینکه توازن داشته باشند، نرخ سود تسهیلات را بالا می‌برند. در حالی که این بالا بودن نرخ سود تسهیلات منجر به بالا رفتن هزینه تولید و گران شدن محصولات می‌شود. او اظهار کرد: من ۳ سال گدایی بانک مرکزی را کردم تا یک خط اعتباری ۲ هزار میلیارد تومانی برای توسعه تولید بدهد اما قبول نکرد. در حالی که برای اینکه تجمع‌های سپرده‌گذاران موسسه‌های غیرمجاز را جمع کند میلیاردها تومان خط اعتباری اعطا کرده است.

درصد بانکی کمر تولید را خم کرده

علی حسن‌زاده، رئیس انجمن چرم با ابراز تأسف از اینکه کارخانه‌اش تنها با ۲۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کند در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بنده در کارخانه‌ام ۶۰ پرسنل داشتم اما در عرض ۵ سال الان تعداد آن به ۱۸ نفر رسیده، شب عید هم قصد جمع کردن واحد تولیدی خود را داشتم اما اگر تا حالا هستم فقط به دلیل بیکار نشدن این چند کارگر است. او تأکید

کرد؛ من وقت و سرمایه‌ام را گذاشته‌ام اما آخر سر هزینه هم باید بدهم. رئیس انجمن چرم با اشاره به مشکلات واحدهای تولیدی در کشور اظهار کرد: برای اینکه واحدی مثل واحد تولیدی ما بتواند کار کند باید سرمایه ۱۰۰ درصد ظرفیت تولید را داشته باشد. از آنجایی که فروش ما بیشتر طولانی‌مدت و با دریافت چک است بازگشت فروش حدود یک سال طول می‌کشد البته با احتساب اینکه چک‌ها برگشت نخورند. به این ترتیب می‌توان گفت که یک واحد تولیدی خیلی دیر به پول می‌رسد. او ادامه داد: به طور مثال من نوعی کالا تولید می‌کنم و نهایت می‌خواهم ۳۰ درصد از آن سود ببرم اگر یک سال بعد پول آن را بگیرم از طرفی ۳۰ درصد را برای یک سال از دست داده‌ام و از طرف دیگر اگر سال بعد به آن پول هم برسم با توجه به نرخ تورم، قدرت خریدم کاهش می‌یابد. حسن‌زاده در پاسخ به این سوال که چرا واحدهای تولیدی کمتر از ظرفیت خود کار می‌کنند، ریشه آن را در دوران ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد دانست و افزود: امروز قدرت خرید خانوار کاهش یافته و این مسئله روی ما هم تاثیر می‌گذارد البته کاهش این قدرت خرید میراث زمان احمدی‌نژاد و سیاست‌های نادرست اوست.

او در ادامه به دیگر دلایل کاهش تولید در کشور اشاره کرد و گفت: دلیل اینکه تولید کاهش یافته این است که هزینه‌های تولید نسبت به سرمایه‌گذاری زیاد است. من به عنوان یک واحد تولیدی باید سرمایه‌های هنگفتی را به تولیدی‌های کفش و بازار فروش نسیم بدهم در حالی‌که هرگز سرمایه‌ای ندارم. رئیس انجمن چرم همچنین با اشاره به درصد بالای نرخ سود بانکی افزود: درصدهای بانکی آنقدر زیاد است که کمر تولید را خم کرده چراکه این مسئله نمی‌گذارد پول وارد چرخه تولید و اقتصاد شود. مشکل اساسی ما سودهای بانکی است و متأسفانه هنوز هیچ دولتی نتوانسته با آن مبارزه کند. باور دارم تا زمانی‌که این سودهای بالای بانکی وجود دارد همین معضلات هم ادامه دارد. مسئله دیگری که این تولیدکننده به آن اشاره کرد بحث ارزش‌افزوده بود. او در این باره بیان کرد: ارزش‌افزوده پدر صنعت و تولید را درآورده است، جرایم آن هم از خودش بدتر است. در این باره هرچه صحبت نکنیم بهتر است زیرا هیچ‌کس حرف ما را نمی‌شنود. شما هم تنها اینها را در روزنامه‌تان می‌آورید و بعد فراموش می‌شود.

بسیاری از وضعیت بانکی کشور گله دارند

احمد کیمیایی‌اسدی، نایب‌رئیس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: به طور معمول تولیدکننده‌ها به آینده امید دارند و سعی می‌کنند از طریق وام هم که شده به حیات خود ادامه دهند و خسارت‌های وارد را جبران کنند. او تأکید کرد: وقتی تولیدکننده بداند چقدر مورد حمایت است، راحت‌تر می‌تواند با مشکلات پیش‌رو کنار بیاید اما متأسفانه در ایران گاهی تولیدکننده احساس می‌کند که مورد حمایت نیست و نمی‌تواند جریان نقدینگی و خرید و فروش را در حوزه کنترل خود درآورد. اسدی با اشاره به مشکلات موجود برای رشد بخش تولید کشور گفت: بی‌ثباتی اقتصادی یکی از عوامل موثر در بروز مشکل برای واحدهای تولیدی است. به طور مثال نظام تعرفه‌ای ما در طول سال چندین بار دستخوش تغییر می‌شود. در این بین وقتی تولیدکننده از رانت اطلاعاتی برخوردار نباشد، ضرر می‌بیند و نتیجه آن بهره‌مندی حداقل افراد جامعه از شرایط به وجود آمده است.

نایب رئیس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار اتاق بازرگانی تهران همچنین به مشکل بانکی در کشور اشاره و اظهار کرد: خیلی از کسانی که در بخش خصوصی فعال هستند از وضعیت بانکی کشور گله دارند. تغییر سیستم بانکی یکی از مواردی است که برای رونق تولید باید به آن توجه کرد. او اظهار کرد: از آنجا که خیلی از واحدهای تولیدی نیاز به سرمایه در گردش و تسهیلات دارند در نتیجه به بانک وابسته می‌شوند اما از همان اول موانعی را می‌بینند بنابراین برای رشد واحدهای تولیدی ما به نگاه جدی‌تری نیاز داریم. او در ادامه از بروکراسی اداری به عنوان عاملی برای کاهش ظرفیت واحدهای تولیدی یاد کرد و گفت: وقتی فردی تازه وارد فضای کسب‌وکار کشور بشود از همان اول کار با ناهنجاری‌هایی روبه‌رو و این باعث می‌شود که گاهی قید آن کار را بزند بنابراین باید سعی کنیم موانع تولید را هرچه بیشتر رفع کنیم. اسدی در پایان گفت: در حالی که امسال از سوی رهبر معظم انقلاب سال تولید و اشتغال نام‌گذاری شده بنابراین لازمه رشد اقتصادی و اشتغالزایی توجه به رونق واحدهای تولیدی است. اگر واحدهای تولیدی مشکلی دارند باید برای حل آن فکر کرد و آنها را به کار انداخت تا زمینه افزایش تولید و سرمایه‌گذاری فراهم شود. در این بین دولت تا جایی که توان دارد باید موانع کسب‌وکار را بردارد و شرایط را تسهیل کند.

افزایش سرعت گردش پول

صفحه اقتصاد: گروه اقتصادی- نرخ سود بانکی که به چالشی برای نظام مالی تبدیل شده است اخیرا با حواشی بسیاری همراه است عده‌ای براین باورند که کاهش نرخ سود بانکی منجر به خروج منابع از بانک‌ها و سرازیر شدن به بازارهای موازی می‌شود و برخی معتقدند که نرخ بالای سود بانکی مانع رونق تولید است و عواقب جبران‌ناپذیری را به دنبال دارد. با این حال نکته قابل تامل این است که تعیین دستوری نرخ سود بانکی منجر به نتایج زیانباری از جمله «افزایش مطالبات معوق»، «انحراف تسهیلات بانک‌ها»، «سلب انعطاف از سیاست‌های پولی»، «کاهش میل به پس‌انداز»، «تضعیف رقابت‌پذیری و کارایی نظام بانکی»، «ناکارآمدی ابزارهای بانک مرکزی»، «افزایش تورم» و «زیان صاحبان سپرده‌ها» می‌شود. اجرای سیاست دستوری کاهش نرخ سود بانکی با نادیده گرفتن موضوعات مهمی مثل «وقفه زمانی بین تزریق نقدینگی و افزایش عرضه» و همچنین «توجه یافتن طرح‌های غیراقتصادی»، نه تنها به اهداف اقتصادی این سیاست‌ها کمک نکرد؛ بلکه در نهایت با افزایش تورم، انحراف تسهیلات و تشدید مطالبات معوق، هم به مشکلات تولید دامن زد و هم توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها را محدود کرد. بنابراین سرکوب نرخ‌های سود بانکی موجبات زیان صاحبان سپرده‌ها را به نفع صاحبان سرمایه‌ها فراهم کرده و به تضعیف میل به پس‌انداز در جامعه نیز منجر می‌شود که در نهایت با خروج سپرده‌های بانکی هم کمبود منابع سیستم بانکی تشدید می‌شود و از طرفی با هجوم منابع به بازارهای موازی مانند بازار ارز و مسکن، نرخ تورم تحریک می‌شود. بر همین اساس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران ضمن بررسی وضعیت نرخ سود در نظام بانکی ایران، تاثیر نرخ سود بانکی بر بخش تولید و کسب‌وکار را مورد نقد و بررسی قرار داد. به گزارش جهان صنعت به نقل از اتاق تهران، در بیست‌وهشتمین نشست کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران همچنین نگرانی‌ها از بازگشت تورم مزمن دو رقمی به اقتصاد کشور، طی گزارشی تحلیلی از سوی معاون بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران به بحث گذاشته شد.

دغدغه انتشار اوراق فاقد بازار متشکل

علیرضا توکلی، مدیر ابزارهای نوین مالی شرکت فرابورس ایران در این جلسه به تحلیل عوامل و عواقب نرخ بالای سود بانکی در کشور پرداخت و در انتها، راهکارهای پیشنهادی بازار سرمایه برای عبور از بحران نرخ بالای سود بانکی را مطرح کرد. به گفته توکلی، سهم تسهیلات بانکی از کل بازار اعتبار طی سال گذشته، با کاهش سه درصدی به ۹۳ درصد رسید و سهم اوراق با درآمد ثابت به هفت درصد افزایش یافت. توکلی همچنین در خصوص وضعیت بازار مالی کشور طی سه ماهه نخست سال جاری نیز تصریح کرد که سهم بازار اعتبار از کل بازار مالی کشور با افزایش اندکی به ۷۲ درصد و سهم بازار سهام نیز با یک درصد کاهش به ۲۷ درصد رسیده است. مدیر ابزارهای نوین مالی فرابورس در ادامه افزود: بررسی‌ها نشان می‌دهد که طی سال گذشته، حجم تسهیلات بانکی حدود ۲۵ درصد رشد یافت و بالغ بر ۹ میلیون و ۸۶۶ هزار و ۶۱۶ میلیارد ریال شد. در همین مدت سهم اوراق بدهی هم با رشد ۹۴ درصد از ۳۵۸ هزار و ۸۶۱ به ۶۹۴ هزار و ۷۴۴ میلیارد ریال رسید؛ البته با وجود این رشد قابل توجه، سهم آن همچنان کمتر از هفت درصد بازار اعتبار باقی ماند. توکلی در بخش دیگری از گزارش خود، به روند بازار اوراق بدهی اشاره کرد و افزود: همچنان سهم دولت در انتشار اوراق بدهی قابل توجه است و بخش خصوصی سهم اندکی در انتشار این اوراق دارد. وی همچنین در خصوص روند بازار اوراق بدهی در ایران به تفکیک بازار، گفت: از سال ۹۴ به بعد، رقم اوراق منتشر شده توسط دولت در بخش فاقد بازار متشکل، رشد چشمگیری داشته است به طوری که این اتفاق یک تهدید جدی برای بازار بدهی محسوب می‌شود چراکه قیمت‌ها و نرخ اوراق در این بازار شفاف نبوده و به دلیل عدم نظارت، این اوراق با نرخ‌های موثر بین ۲۸ تا ۶۰ درصد مورد مبادله قرار می‌گیرد بنابراین ضروری است اقدامات لازم برای شکل‌گیری بازار دست‌دوم برای این اوراق در بازار سرمایه پیگیری شود. وی سپس به برخی راهکارهای کاهش نرخ سود بانکی اشاره کرد و گفت: بانک مرکزی باید به عنوان بازارگردان اوراق دولتی نقش خود را ایفا کند و در عین حال، وضعیت بانک‌های بد تعیین تکلیف شود.

رتبه‌بندی بانک‌ها و اعلام عمومی آن، هدایت منابع خرد مردم به سمت بازارهای بدهی و راه‌اندازی بورس ارز با هدف جذب سرمایه‌گذار خارجی به منظور تقویت در بازار اوراق از دیگر راهکارهای مطرح شده از سوی وی بود.

۱۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی در اختیار موسسات غیرمجاز

در ادامه این نشست، عباس آرگون عضو هیات نمایندگان اتاق تهران، با بیان اینکه در حال حاضر بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی مردم نزد موسسات مالی غیرمجاز است، بر ضرورت تعیین تکلیف این موسسات تأکید کرد و افزود: در صورتی که نقدینگی بالای مردم در موسسات مالی غیرمجاز در شبکه بانکی کشور فرار گیرد، می‌تواند در کاهش نرخ سود بانکی اثرگذار باشد. مصطفی بهشتی‌روی، عضو هیات مدیره بانک پاسارگاد نیز طی سخنانی، مشکلات بانکی را خارج از حیطه بانک‌ها دانست و گفت: عدم نظارت دقیق بانک مرکزی، به آشفتگی‌ها در نرخ سود دامن زده است. وی افزود: بازار بین بانکی نیز به بازاری برای جبران کسری‌های مازان بانک‌ها تبدیل شده که این خود یکی دیگر از مشکلات به وجود آمده در نرخ سود شده است. به گفته بهشتی‌روی، بانک‌ها در مشکلات به وجود آمده در اقتصاد کشور، نقشی ندارند بلکه ریشه معضلات اقتصادی در قانون کار، مالیات و نرخ ارز است. عضو هیات مدیره بانک پاسارگاد در عین حال، تصریح کرد: درآمد بانک‌ها در ایران باید مانند سایر کشورها، از محل دریافت کارمزدها باشد. سیدحسین سلیمی، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران و از اعضای هیات مدیره بانک خاورمیانه نیز طی سخنانی، عملکرد برخی بانک‌ها را در مشکلات ایجاد شده در نظام بانکی کشور موثر دانست و گفت: طی سال‌های گذشته، برخی از بانک‌ها به جای بانکداری به عرصه‌های دیگر اقتصادی روی آورده‌اند. وی به افزایش فزاینده شعبه بانک‌ها اشاره کرد و افزود: در حال حاضر بسیاری از بانک‌ها به دلیل رکود اقتصادی پیش آمده به ویژه در حوزه ساختمان، از فروش و نقد کردن شعبه خود درمانده‌اند. در واکنش به اظهارات سیدحسین سلیمی، مصطفی بهشتی‌روی عضو هیات مدیره بانک پاسارگاد با رد ورود بانک‌ها به بخش مسکن و ساخت‌وساز، گفت: حضور و سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بخش‌های مختلف صنعتی کشور منجر به رونق بخش صنعت در کشور شده است؛ حضور بانک‌ها در بخش تولید علاوه بر رونق به این حوزه، به اشتغالزایی در کشور نیز کمک کرده است. عباس آرگون دیگر عضو هیات نمایندگان اتاق تهران نیز یکی از دلایل افزایش نرخ سود بانکی را سرعت پایین گردش پول در کشور عنوان کرد و افزود: به همین دلیل، عطش بانک‌ها برای جذب پول افزایش یافته است. وی همچنین عدم توازن میان عرضه و تقاضای پول را یکی دیگر از دلایل عمده بالا بودن نرخ سود در کشور دانست.

بازگشت تورم دو رقمی

دومین دستورجلسه نشست کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران به نرخ تورم و نگرانی‌ها از بازگشت نرخ دو رقمی این شاخص اختصاص داشت. در این رابطه، مریم خزاعی معاون بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران طی گزارشی، به بررسی این موضوع پرداخت و گفت: کمترین میزان نرخ تورم نقطه به نقطه در خردادماه سال ۱۳۹۵ رقم خورد و از آن به بعد این معکوس شد و افزایش یافت. خزاعی همچنین با استناد به آمار بانک مرکزی، تصریح کرد: از دی ماه سال گذشته، سرعت تفاوت شاخص قیمت مواد خوراکی و آشامیدنی نسبت به شاخص کل، افزایش یافت به طوری که طی خردادماه امسال، این شاخص بیشترین رشد را داشته و در مقایسه با ماه مشابه سال قبل رشد ۱۵/۲ درصدی را نشان می‌دهد. به گفته معاون بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران، گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که طی بهار سال جاری، نرخ تورم خانوار روستایی از نرخ تورم خانوار شهری پیشی گرفته است. این درحالی است که براساس آمار بانک مرکزی، طی این مدت شاخص بهای تولیدکننده روند نسبتاً ثابتی را تجربه کرده است. خزاعی در ادامه با اشاره به بررسی متغیرهای پولی طی ماه‌های منتهی به بهمن سال گذشته (اطلاعات موجود)، گفت: طی سال ۹۵، حجم شبه پول یا همان سپرده‌های غیردیداری افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت.

روزنامه دنیای اقتصاد / دوشنبه ۹۶/۰۴/۲۶ شماره ۴۰۹۵ صفحه ۳

در دو ماه نخست بهار ۹۶ محقق شد

آشتی سرمایه‌گذاران با کوچک‌ها

دنیای اقتصاد: روند صدور جوازهای تاسیس صادره در دو ماه نخست سال جاری از آشتی سرمایه‌گذاران با صنایع کوچک و متوسط حکایت دارد. براساس آمار اعلام شده در مدت زمان مورد بررسی هرچند جوازهای تاسیس صادره رشد بیش از ۱۵ درصدی را در کارنامه خود ثبت کرده است، اما در همین دوره زمانی سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده برای این جوازها اکتی ۸ درصدی داشته است. اکتی که می‌توان آن را به تغییر گرایش سرمایه‌گذاری در دوماه منتهی به اردیبهشت ماه تعبیر کرد.

افزایش درخواست برای دریافت مجوزهای صنعتی برای طرح‌های کوچک و متوسط عمده دلیلی است که فعالان اقتصادی افت سرمایه‌گذاری را به آن نسبت می‌دهند. به گفته فعالان این بخش زودبازده بودن صنایع کوچک و بعضاً متوسط موجب شده تا سرمایه‌گذاران برای آشتی با بخش صنعت سرمایه‌گذاری در این صنایع را انتخاب کنند و با توجه به آمار مذکور می‌توان گفت در دوره مورد بررسی شاهد رونق کوچک‌ها بوده‌ایم.

روند صدور مجوزهای صنعتی

براساس آمارهای اعلام شده در مدت زمان مورد بررسی، در مجموع دو هزار و ۲۹۵ فقره جواز تاسیس در کشور صادر شده است که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشد بیش از ۱۵ درصدی داشته‌است، مجموع جوازهای صادره در مدت مشابه سال قبل برابر با هزار و ۹۸۸ فقره بوده است. از سوی دیگر آمار ارائه شده از رشد ۵/۹۲ درصدی جوازهای تاسیس صادره در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین سال جاری حکایت دارد؛ رشدی که می‌توان از آن به جهش در دریافت جواز تاسیس یاد کرد. سیر صعودی در صدور جوازهای تاسیس در مدت زمان مورد بررسی به پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی نیز سرایت کرده به طوری که در مدت زمان مورد بررسی صدور پروانه بهره‌برداری نیز با رشد ۷/۰ درصد همراه بوده است. براساس آمار اعلام شده در مدت زمان مذکور در مجموع ۶۷۵ فقره پروانه بهره‌برداری در کشور صادر شده است. روند صدور پروانه بهره‌برداری در اردیبهشت ماه نیز برابر با ۴۲۹ فقره بوده که نسبت به فروردین سال جاری رشدی ۴/۷۴ درصدی داشته است. با توجه به این آمار در خصوص رشد پروانه‌های بهره‌برداری صادره می‌توان گفت در اردیبهشت ماه شاهد شتاب در روند اتمام طرح‌های نیمه‌تمام بوده‌ایم. رشد صورت گرفته در صدور جواز تاسیس و پروانه بهره‌برداری صنعتی صادره در حالی است که در مدت زمان مورد بررسی سرمایه‌بینی شده برای این دو بخش افت داشته است. براساس آمار اعلام‌شده در مدت زمان مورد بررسی در مجموع بیش از ۲۱۰ هزار میلیارد ریال سرمایه برای جوازهای تاسیس صادره پیش‌بینی شده است که این رقم در مقایسه با سرمایه پیش‌بینی شده در مدت مشابه سال قبل افت ۸ درصدی را تجربه کرده است. در مدت زمان مشابه سال قبل سرمایه پیش‌بینی شده برای جوازهای تاسیس صادره بیش از ۲۲۹ هزار میلیارد ریال بود. علاوه بر دو ماه نخست سال جاری سرمایه پیش‌بینی شده برای جوازهای تاسیس صادره در اردیبهشت نسبت به فروردین سال جاری نیز افتی بیش از ۲۹ درصدی را تجربه کرده است. مجموع سرمایه پیش‌بینی شده برای جوازهای تاسیس صادره در اردیبهشت ماه بیش از ۷۹ هزار میلیارد ریال بوده است. از سوی دیگر در مدت زمان مورد بررسی، پروانه بهره‌برداری صنعتی نیز از افت سرمایه‌گذاری محقق شده بی‌نصیب نبوده به طوری که این بخش نیز در مدت زمان مورد بررسی نسبت به مدت مشابه سال قبل افتی بیش از ۲۵ درصد را تجربه کرده است، مجموع سرمایه‌گذاری محقق‌شده در مدت زمان مورد بررسی برای این بخش بیش از ۲۱ هزار میلیارد ریال بوده است، علاوه بر مدت زمان مورد بررسی سرمایه‌گذاری محقق شده در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین سال جاری نیز بیش از ۱۲ هزار میلیارد ریال بوده که افتی ۳۴ درصدی داشته است. رشد صدور جوازهای تاسیس صادره در دو ماه منتهی به اردیبهشت ماه از رشد اشتغال پیش‌بینی شده برای جوازهای صادره نیز حکایت دارد؛ به طوری که برای دوهزار و ۲۹۵ فقره جواز تاسیس صادره ایجاد ۵۲ هزار و ۶۹۲ نفر شغل پیش‌بینی شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشدی بیش از ۲۹ درصد را به همراه داشته است. در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین سال جاری نیز روند اشتغال پیش‌بینی شده همانند جوازهای تاسیس صادره مثبت بوده و رشدی ۵/۰ درصدی را ثبت کرده است. در کنار جوازهای تاسیس صادره اشتغال پیش‌بینی شده برای پروانه بهره‌برداری صنعتی صادره نیز از رشد بی‌نصیب نبوده به طوری که برای ۶۷۵ فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی در مجموع ۹ هزار و ۹۲۱ نفر اشتغال صورت گرفته است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل رشدی ۸/۵ درصدی را ثبت کرده است. در اردیبهشت ماه نسبت به فروردین سال جاری نیز اشتغال محقق شده رشدی بیش از ۶۸ درصد داشته به طوری که در این مدت ایجاد ۶ هزار و ۲۲۳ نفر شغل برای پروانه‌های بهره‌برداری صادره ایجاد شده است.

روزنامه گسترش صمت / سه شنبه ۹۶/۰۴/۲۷ شماره ۸۱۷ صفحه ۴

کفایت سرمایه؛ هسته اصلی بانکداری

منیر حضوری: در راستای انطباق با استانداردهای بین‌المللی چندی پیش دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه موسسات اعتباری از سوی بانک مرکزی ابلاغ شد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، با ورود به شرایط جدید و لزوم توجه به ارتباط و تعامل بیشتر با نظام بانکی بین‌المللی، تدوین استانداردهای نظارتی در زمینه شاخص کفایت سرمایه براساس آخرین رهنمودهای بین‌المللی ضرورت دارد. بانک مرکزی در راستای انجام تکالیف مقرر در برنامه اصلاح نظام بانکی کشور و با توجه به شرایط و مختصات ویژه و بومی بانکداری کشور به بازنگری «آیین‌نامه کفایت سرمایه» و «آیین‌نامه سرمایه پایه بانک‌ها و موسسات اعتباری» پرداخته است. این بازنگری با بهره‌برداری از سند ۱۵ IFSB - و اسناد بال ۲ و ۳ است که ماحصل آن تدوین ضوابطی با عنوان «دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه موسسات اعتباری» است که این مهم در یک‌هزار و دوست‌وسوی‌وسومین جلسه مورخ ۲۳/۳/۹۶ شورای محترم پول و اعتبار به تصویب رسید. درواقع یکی از اهداف اصلی بانک مرکزی در زمینه نظارت بانکی، اطمینان از ثبات و سلامت بانک‌ها و صیانت از حقوق سپرده‌گذاران و پیشگیری از وقوع هرگونه بحران بانکی در کشور است. شاخص کفایت سرمایه هسته اصلی بانکداری است که به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های تعیین‌کننده سلامت می‌تواند بانک مرکزی را در رسیدن به اهداف نظارتی خود راهنمایی کند.

باید استانداردهای کمیته بال را رعایت کنیم

علی صادقی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت توجه به استانداردهای بین‌المللی اظهار کرد: منظور از رعایت استانداردها همان مسائل مربوط به کمیته بال است. او تاکید کرد: اگر ما بخواهیم بعد از برجام از منافع اقتصادی دنیا استفاده کنیم، هزینه مبادله شرکت‌ها کاهش پیدا کند و در اقتصاد شاهد گردش مالی سالم، پویا و کارآمد باشیم باید استانداردهای کمیته بال را رعایت کنیم. در غیر این صورت مهلتی که به ما داده‌اند ممکن است پایان بپذیرد و ما هم نتوانیم از این منافع باوجود تمامی مزیت‌هایمان استفاده کنیم. او با اشاره به اینکه یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها برای حوزه مالی و بانک‌ها، کفایت سرمایه است، ادامه داد: این شاخص حاصل تقسیم سرمایه پایه بانک‌ها و موسسات مالی به مجموع دارایی‌هایی است که بر اساس یکسری وزن‌ها تعریف شده است. این شاخص در حقیقت سلامت عملکرد و ثبات مالی موسسه را نشان می‌دهد و اینکه آیا بانک‌ها سرمایه کافی برای پوشش ریسک ناشی از فعالیت‌های خود را دارند یا خیر؟ و آیا سرمایه به اندازه استاندارد آنقدر وجود دارد تا بتواند هر نوع زیانی که به صورت غیرمنتظره ایجاد می‌شود را پوشش دهد؟ صادقین با مقایسه وضعیت ایران و کشورهای پیشرفته اظهار کرد: شاخص کفایت سرمایه در ایران بسیار پایین است در حالی که طبق استانداردهای بین‌المللی این رقم در کشورهای پیشرفته بین ۱۲ تا ۱۵ درصد است در کشور ما زیر ۸ درصد است که طبق مصوبه بانک مرکزی باید بالای ۸ درصد باشد. به این ترتیب امکان افزایش ریسک فعالیت بانک‌ها با کوچکترین شک بیرونی زیاد است. این کارشناس اقتصاد در پاسخ به چرایی وضعیت ایران در این حوزه گفت: بزرگترین دلیلی که باعث شده بانک‌ها به شدت متضرر شوند و نسبت کفایت سرمایه در آنها کاهش پیدا کند، افزایش برداشت‌های مستمر دولت از سیستم بانکی بوده است. درواقع در قالب حجم تسهیلات تکلیفی که بانک‌ها دارند، دولت به واسطه بودجه از این تسهیلات تکلیفی برداشت کرد و این مسئله به مرور منجر به افزایش مطالبات معوق شد. صادقین در آخر به ارائه راهکار پرداخت و اظهار کرد: بهترین گزینه افزایش سرمایه بانک‌هاست که البته در این باره دولت اقدامات خوبی را انجام داده است. راه‌حل دوم؛ افزایش نظارت بانک مرکزی است، هرچند امروز به این مهم توجه می‌شود اما کافی نیست. بانک‌ها هرچه سریع‌تر باید از چارچوب بنگاهداری خارج و فقط در عملیات حوزه بانکی خلاصه شوند و برای عملیاتی شدن این مهم بانک مرکزی مسئول است. سوم؛ کاهش استفاده دولت از منابع بانکی است، در این باره اضافه برداشت دولت باید کاهش یابد و در عوض بخش خصوصی مخاطب اصلی قرار گیرد.

حمایت سیستم بانکی از سپرده‌گذاران

علی تویسرکانی، استاد دانشگاه با بیان اینکه هسته اصلی کار بانکداری کفایت سرمایه است در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بانک‌هایی که از مردم پول می‌گیرند و آن را به عنوان تسهیلات در اختیار دیگران قرار می‌دهند باید به اندازه کافی سرمایه داشته باشند. او تاکید کرد: وقتی مردم برای دریافت پول به بانک رجوع می‌کنند باید بانک بتواند از سرمایه خود سپرده مردم را بدهد تا بین آنها اعتماد و اعتبار داشته باشد. تویسرکانی با اشاره به اهمیت این شاخص گفت: کفایت سرمایه به معنای حمایت سیستم بانکی از سپرده‌گذاران، اعتباردهندگان و به عبارتی مردم است. بنابراین نباید شرایط طوری باشد که با کوچکترین ریسکی سپرده‌گذاران به شدت نگران شوند. درواقع وقتی بانکی کفایت سرمایه داشته باشد، سپرده‌گذاران هم با خیالت راحت در آن بانک سپرده‌های خود را به امانت می‌گذارند و دغدغه فردای خود را ندارند. این استاد

سیاست‌گذاری در پاسخ به این سوال که رعایت چنین مواردی چقدر به ما کمک می‌کند تا به استانداردهای بین‌المللی نزدیک شویم، گفت: این مسئله بسیار مهم است و یکی از اقداماتی است که ما در شرایط بحران مجبور به انجام آن شدیم. او با اشاره به لزوم تغییرات و انجام اقدامات دیگر اظهار کرد: سلامت مالی، نقدینگی، جلوگیری از درگیری اشخاص وابسته، توزیع اعتبارات، اعتبارسنجی و مدیریت از دیگر مواردی است که ما در سیستم بانکداری باید توجه کنیم. تویسرکانی تاکید کرد: همه این موارد باید به یک اندازه مورد توجه قرار گیرند چراکه نسبییت فقط در کار شرکت‌داری و بازرگانی مورد توجه است و در کار بانکداری همه چیز باید طبق اصول باشد. اگر بلد نباشیم اصول درست بانکداری را رعایت کنیم مال مردم را ضایع کرده‌ایم و در نتیجه می‌توان شاهد بحران اجتماعی در کل جامعه بود. او درباره اهمیت نقش دولت نیز گفت: اگر دولت بخواهد کاری انجام دهد باید پیش‌فرض‌ها را عملیاتی کند تا اعتماد مردم هرچه بیشتر جلب شود. تویسرکانی در آخر بیان کرد: بانک‌ها باید بتوانند با ارتقای کارآیی، بهره‌وری و رقابت سالم با یکدیگر فعالیت کنند تا برای خود سودآوری ایجاد کنند نه اینکه سودهای کاذب عاملی برای رقابت بین آنها شود. به این ترتیب فعالیت آنها باید از صرف دلالی و سفته‌بازی خارج شود و در حوزه بانکی با سودآوری و کارآیی همراه باشد.

روزنامه جهان صنعت / سه شنبه ۲۷/۰۴/۹۶ شماره ۳۶۸۲ صفحه ۲

دلار ۵ هزار تومانی

صفحه اقتصاد: گروه اقتصادی- فعالان بخش خصوصی و بازار بیش از پیش در انتظار ارز تک‌نرخ و ثبات اقتصادی هستند؛ بحران‌ها و رانت‌های به وجود آمده از ارز چند نرخی، به وضوح تاثیر منفی خود را بر اقتصاد ایران در طول سال‌های اخیر گذاشته است و حال بسیاری از فعالان این حوزه با امید به دولت دوازدهم در اجرایی شدن ارز تک‌نرخ، در انتظار پیاده‌سازی این سیاست پرحاشیه از سوی دولت‌مردان هستند. اگرچه دولت یازدهم با وجود تمام وعده‌ها در طول چهار سال گذشته، نتوانست این طرح را اجرایی کند، آیا می‌توان به اجرای آن در دولت دوازدهم امید داشت؟ در صورت پیاده‌سازی آن چه تبعات مثبت و منفی برای اقتصاد ایران به وجود خواهد آمد؟ آیا در حال حاضر بازار پذیرش اجرای این سیاست را دارد؟ کارشناسان بر این باورند که بانک مرکزی در اجرای این سیاست باید ریسک‌های موجود را در نظر بگیرد و برای در نظر گرفتن این ریسک‌ها دلار پنج هزار تومانی برای پیاده‌سازی طرح تک‌نرخ خارج از ذهن نیست و بانک مرکزی با مشخص کردن رقمی در حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بیش از قیمت فعلی دلار، می‌تواند ریسک‌های موجود را به نحو صحیح‌تری مدیریت کند و از قیمت‌های مشخص شده در مقابل تهدیدات به طور جدی دفاع کند. با پایان یافتن ارز دو نرخی، شفافیت مالی به اقتصاد باز می‌گردد، همچنین ارز تک‌نرخ با ترغیب شرکت‌های خارجی برای سرمایه‌گذاری در ایران، اعتماد بازار را بیشتر خواهد کرد و شرکت‌های خارجی تمایل بیشتری برای ورود به بازار ایران خواهند داشت. همچنین فساد و رانت‌های به وجود آمده به واسطه دو یا چند نرخی بودن ارز کاهش خواهد یافت. با این حال در نظر داشتن شرایط زیرساختی لازم برای اجرای این طرح از اهمیت بالایی برخوردار است و مهم‌ترین ویژگی قبل از انجام سیستم تک‌نرخ ارز، ایجاد آرامش و انضباط در اقتصاد کشور است که اکنون در این مسیر در حرکت هستیم و روند تورم و نیز ثبات اقتصادی و بازار نیز تا حدودی این موضوع را نشان می‌دهد. با این حال اگر بسترهای تک‌نرخ شدن و مدیریت صحیح بازار در این مسیر صورت نگیرد، احتمال شکست آن دور از ذهن نخواهد بود؛ سابقه دو بار شکست در تک‌نرخ کردن ارز در تاریخ ایران نیز گویای این امر است. کارشناسان بر این باورند که تحریم‌ها به ویژه تحریم نقل‌وانتقال ارز، یکی از موانع فنی اجرای این سیاست است. همچنین تضعیف سمت عرضه که تحریم فروش نفت و تحریم‌های بانکی مهم‌ترین عامل شکل‌گیری آن است نیز از مهم‌ترین موانع فنی حرکت به سوی نظام تک‌نرخ ارز تلقی می‌شود؛ با این حال با برداشته شدن عمده تحریم‌ها در فضای پس از برجام، انتظار می‌رود بهانه‌ای در دست مسوولان برای عدم اجرای ارز تک‌نرخ وجود نداشته باشد. مقامات مسوول کشور نیز در اظهار نظرهای خود اعلام کرده‌اند در اولین فرصت ممکن، سیاست تک‌نرخ شدن ارز عملیاتی خواهد شد و انتظار می‌رود این اتفاق در سال جاری محقق شود. این در حالی است که این موضوع از سوی رییس کل بانک مرکزی در آخرین اظهارنظرهای وی مطرح شده است که دستورالعمل‌های مربوط به تک‌نرخ شدن ارز آماده ابلاغ است و امید است این سیاست در طول سال ۹۶ عملیاتی شود.

چرایی اجرایی نشدن ارز تک‌نرخ

فعالان بخش خصوصی و اقتصادی کشور نیز در حالی خواهان تک‌نرخ شدن ارز در کشور هستند که مقدمات اجرای این طرح فراهم شده است. گفتنی است بازار ارز از جمله بازارهایی در اقتصاد کشورمان است که نوسان چند ریالی آن می‌تواند کل اقتصاد را تحت تاثیر قرار دهد و از آنجا که رد پای ارز را می‌توان در جای‌جای اقتصاد کشور یافت، حساسیت‌های عمومی هم نسبت به آن بیشتر است. از آنجا که بازار ارز از حساسیت‌های خاصی برخوردار است، مسوولان در هر دولتی تمام تلاش خود را برای کنترل این بازار به کار می‌گیرند و دولت یازدهم نیز از ابتدای فعالیت خود بر این موضوع تاکید داشت. اما سختی کار این دولت بر این بود که نه تنها باید نوسانات همیشگی نرخ ارز را کنترل می‌کرد بلکه باید تک‌نرخ کردن ارز را هم در دستور کار خود قرار می‌داد. هنگامی که ارز دو یا چند نرخ باشد، مشکلات و مسایلی برای اقتصاد کشور به وجود خواهد آورد که مهم‌ترین آن برهم زدن آرامش در جامعه و عدم تعادل در حوزه تولید و مصرف است و زمانی‌که تمام بخش‌های تولید و اقتصاد کشور به هم مرتبط هستند، اگر در بخشی رانت یا مشکلی ایجاد شود باعث اختلال و بروز مشکل در سایر بخش‌ها خواهد شد. براین اساس از ابتدای روی کار آمدن دولت بحث تک‌نرخ شدن ارز مطرح شد اما به دلایل مختلف تاکنون اجرایی نشده است. طی روزهای اخیر نیز دوباره این موضوع مطرح شده و رییس‌کل بانک مرکزی در آخرین اظهارنظر خود در این باره گفت: دستورالعمل‌های مربوط به تک‌نرخ شدن ارز آماده ابلاغ است و امیدواریم این سیاست در طول سال ۹۶ عملیاتی شود. در همین حال میثم رادپور در گفت‌وگوی خود با «جهان صنعت» گفت: امید است بانک مرکزی در زمینه تک‌نرخ کردن نرخ ارز بتواند اقدامات اثربخشی را اجرا کند اما باید قبول کرد که صحبت‌های رییس کل بانک مرکزی مبنی بر تک‌نرخ شدن ارز تا پایان سال جاری با کمی شک و تردید همراه است و این مساله‌ای نیست که بانک مرکزی به تنهایی بتواند آن را پیاده‌سازی کند؛ اگرچه در این راه اراده کرده و تلاش خود را به کار بسته است.

شبکه نظارت ناپذیر ارز

این کارشناس ارزی تصریح کرد: در شرایط حاضر از ۶۰ میلیارد دلاری که در کشور خروج ارز داریم، نزدیک به ۴۰ میلیارد دلار از طریق اتاق مبادلات و ۲۰ میلیارد دلار از طریق بازار آزاد مبادله می‌شود که البته آمار دقیقی از رقم‌های آن در دست نیست. رادپور افزود: در این شرایط بخش عمده‌ای از مبادلات که در بازار آزاد اتفاق می‌افتد از کنترل و نظارت بانک مرکزی خارج است و تنها اتاق مبادلات است که شبکه نظارت‌پذیری را ایجاد کرده است. آنچه در بازار آزاد به طور مثال صرف خرید خانه در خارج از کشور، پرداخت شهریه دانشجویان یا وارد کردن خودروهای لوکس به داخل کشور می‌شود، به سختی برای بانک مرکزی قابل نظارت و ردیابی است. وی گفت: در حال حاضر قسمت عمده بازار ارز، به شکل حواله است و هر چقدر حواله بازار نسبت به اتاق مبادلات بالاتر باشد، یعنی بانک مرکزی نمی‌تواند کنترل مناسبی بر ارز مبادله شده داشته باشد. این کارشناس ارزی با اشاره به سابقه کشور در مبادلات ارز، گفت: بانک‌های کارگزار در خلال سال‌های ۸۰ و در زمان ریاست‌جمهوری خاتمی، در حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ بانک در کشور بودند که این تعداد در حال حاضر به حدود ۲۰۰ رسیده است که توان بانک‌های کوچک و متوسط را برای مبادلات کارگزاری خود با دشواری مواجه کرده است. همچنین در آن زمان، مقررات بین‌المللی هم کمتر بود و جابه‌جایی ارز در شبکه بانکی با سهولت بیشتری صورت می‌گرفت. رادپور اعلام کرد: با توجه به روند جهانی و همچنین مشکلات داخلی شبکه بانکی، مبادلات ارزی در شرایط کنونی با محدودیت‌های بیشتری مواجه شده است و باعث شده بخش عمده‌ای از مبادلات به بازار آزاد سرایت کند. در این میان تعداد زیاد صرافی‌های غیرمجاز و بازارهای سیاه ارز، کار را برای کنترل بانک مرکزی و متقاعد کردن آنها برای تثبیت نرخ ارز سخت می‌کند و لازم است این مشکلات ساماندهی شوند. وی همچنین اظهار کرد: همچنین باید توجه داشت اگرچه مدتی از اجرایی شدن برجام می‌گذرد، ولی تبعات برخی تحریم‌ها هنوز در کشور وجود دارد و آن‌طورکه انتظار می‌رفت شبکه کارگزاری ما از آزادی عمل کافی برای گسترش مبادلات خود برخوردار نیست؛ همچنین سنگین‌تر شدن ضمانت‌های اجرایی برخی قوانین بین‌المللی و سختگیری‌های نظام بانکی جهانی مزید بر علت شده است. در نتیجه به نظر می‌رسد تا زمانی که روابط کارگزاری بانک‌های جهانی با شبکه بانکی کشور برقرار نشود، بازار آزاد روز به روز گسترده‌تر شده و فرآیند نظارت و کنترل را دشوارتر می‌کند.

ارز تک‌نرخ شدنی نیست

این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: به نظر بنده ارز تک‌نرخ به سادگی قابل دستیابی و شدنی نیست و اگرچه اجرای آن با مزایای بسیاری همراه است اما بانک مرکزی برای تک‌نرخ کردن، با ریسک‌های بالایی مواجه است و در هر لحظه از زمان

امکان از بین رفتن توان مدیریتی بانک مرکزی بر بازار به صورت بالقوه وجود خواهد داشت.

رادپور گفت: اگر بانک مرکزی بخواهد ارزش را تک‌نرخی کند لازم است نیاز ارزش بازار را از طریق عرضه حجم زیادی از ارزش تامین کند تا بازار با التهاب و نوسان مواجه نشود. البته باید توجه داشت که ارزش تک‌نرخی به معنی ارزش تثبیت شده نیست و در هر زمان امکان تغییر در نرخ قیمتی آن وجود خواهد داشت. وی تصریح کرد: با این حال به نظر می‌رسد برای دستیابی به رقم مشخصی جهت پیاده‌سازی ارزش تک‌نرخی، بانک مرکزی باید به دنبال قیمتی باشد که بتواند از آن دفاع و امکان کنترل ریسک‌های موجود را برای خود تضمین کند. وی با اشاره به رقم مناسب نرخ دلار در صورت اجرایی شدن سیاست تک‌نرخی شدن ارزش، اعلام کرد: به نظر می‌رسد رقم پنج هزار تومانی برای دلار در صورت پیاده‌سازی طرح تک‌نرخی خارج از ذهن نباشد و بانک مرکزی با مشخص کردن رقمی در حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بیش از قیمت فعلی دلار، می‌تواند ریسک‌های موجود را به نحو صحیح تری مدیریت و از قیمت‌های مشخص شده در مقابل تهدیدات به طور جدی دفاع کند. این کارشناس اقتصادی خاطرنشان کرد: در شرایطی که بازار موجود در کشور از آزادی کافی برای مشخص کردن نرخ‌های مبادلاتی خود برخوردار نیست، مساله تک‌نرخی شدن با ابهامات و ریسک‌های زیادی مواجه است و باید ابتدا تمام محدودیت‌ها، اوضاع نابسامان شبکه بانک، ضعف در روابط کارگزاری و پایین بودن میزان سرمایه‌گذاری خارجی را لحاظ کرد و با توجه به مجموعه این عوامل و همچنین روند جهانی مبادلات ارزی به دنبال راهکاری مناسب برای تثبیت ارزش در کشور بود. رادپور در انتها گفت: باید دقت داشت تا زمانی که عده‌ای خاص با دسترسی به اتاق مبادلات یا از طریق روابط خود بتوانند از بوروکراسی و محدودیت کمتری برای به دست آوردن ارزش برخوردار باشند، به سادگی، با سرعت بالا و با هزینه کم می‌توانند کالاهایی با قابلیت نقدشوندگی بالا وارد کشور کنند و از این طریق از رانت‌ها و سودهای کلانی بهره‌مند شود و امید می‌رود بانک مرکزی بتواند با نظارت بیشتر بر بازار، توسعه روابط کارگزاری و اصلاح قوانین موجود، شرایط بهتری را برای مدیریت بازار ارزش فراهم کند.

لرزم اقدام جدی دولت

از سویی دیگر فعالان اقتصادی معتقدند باید پس از انجام اقدامات کارشناسی در کمترین زمان ممکن ارزش در کشور تک‌نرخی شود. در همین راستا، نایب رییس اتاق بازرگانی ایران درباره تک‌نرخی شدن ارزش می‌گوید: بحث تک‌نرخی کردن ارزش از جمله مباحث مهم اقتصادی در کشور است که دولت در نهایت باید اقدام جدی در این زمینه داشته باشد. حسین سلاح‌ورزی افزود: تک‌نرخی کردن ارزش تبعات کوچکی در اقتصاد خواهد داشت اما اگر هدف دولت برنامه‌ریزی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی باشد، تک‌نرخی شدن ارزش از جمله مباحث مهم و ضروری برای این موضوع است. وی با تأکید بر لزوم تک‌نرخی شدن نرخ ارزش گفت: متأسفانه از زمان مطرح شدن این موضوع بارها قول‌هایی مبنی بر تک‌نرخی شدن ارزش داده شده اما تاکنون عملی نشده و به بعد موکول شده است. این فعال اقتصادی با تأکید بر اینکه امیدوارم با روی کار آمدن دولت دوازدهم اتفاق مهمی در این زمینه رخ دهد، گفت: مهم‌ترین مزیت تک‌نرخی شدن ارزش، جلوگیری از هرگونه رانت در فضای مربوط به ارزش است. همچنین باعث می‌شود فعالان اقتصادی قابلیت پیش‌بینی آینده و جذب سرمایه‌گذاری را داشته باشند. سلاح‌ورزی ادامه داد: البته باید به این نکته توجه داشت که یکسان‌سازی نرخ ارزش، حرکت نرخ ارزش آزاد به سمت ارزش مبادله‌ای است که به طور حتم این اتفاق تأثیر مهمی بر بازار خواهد داشت. همچنین تأثیرات تورمی این اقدام باعث می‌شود دولت برای اقدام در این زمینه با احتیاط بیشتری عمل کند.

روزنامه دنیای اقتصاد / سه شنبه ۹۶/۰۴/۲۷ شماره ۴۰۹۶ صفحه ۲

گذشته، حال و آینده توسعه صنعتی مرور شد

چاره‌جویی برای بن‌بست صنعتی

دنیای اقتصاد: در پنجاهمین سالگرد تاسیس «سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران» وضعیت موجود صنعت از سوی صاحب‌نظران و متولیان این بخش مورد تجزیه و تحلیل و قالب‌های توسعه صنعتی مورد انتقاد قرار گرفت و فرآیند پوست‌اندازی صنعت در سه سطح «هدف‌گذاری»، «بازار» و «مدیریت صنعتی» تشریح شد. در این مراسم که با حضور مسوولان ارشد بخش صنعت و اقتصاد کشور برگزار شد؛ در ابتدای امر سطح اول پوست‌اندازی صنعت در بازارهای هدف مورد بررسی قرار گرفت که به اعتقاد مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری، اتفاقات بیرونی و روند سرمایه‌گذاری در سال‌های اخیر توان صنعتی کشور را به مخاطره انداخته و مسیر صنایع را تضعیف کرده است. به اعتقاد مسعود نیلی، کاهش سطح درآمد

خانوارهای شهری و روستایی در سال ۹۲ نسبت به سال ۸۶ از یکسو و کاهش شدید در ارزش افزوده بخش صنعت در سالهای ۹۱ و ۹۲ کوچک شدن ۱۷ درصدی بخش صنعت را به همراه داشته است. از سوی دیگر شکاف بزرگ بین ظرفیت بخش صنعت و میزان تقاضا در حالی بسیاری از واحدهای تولیدی را با مشکل روبه‌رو کرده که به باور این اقتصاددان پای پدیده دیگری به نام «اشباع» در بازارهای داخلی و روند تخریبی کمبود تقاضا در میان است. مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری بر این باور است در صورتی که برای فروش تولیدات صنعتی بازاری نباشد روند طبیعی کوچک شدن صنایع رقم خواهد خورد. مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری برای خروج از این وضعیت نسخه صادرات‌گرا شدن صنایع را مدنظر قرار می‌دهد، چرا که معتقد است حذف تدریجی تولیدات صنعتی، نتیجه‌ای جز افزایش مشکلاتی همچون بیکاری به همراه نخواهد داشت. اما با صادرات‌محور شدن بخش صنعت چه فرآیندی در ساختار این بخش مولد ایجاد خواهد شد؟ وی معتقد است صنایع ایران به دلیل اتکا بر بازار داخلی توان رقابت در بازارهای خارجی را ندارند و به راحتی نمی‌توانند درکنار رقبای خود شانه به شانه گام بردارند، «فاصله زیاد با تکنولوژی» و «شیوه مدیریت رقبا» دو عاملی است که مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری از آن به‌عنوان پسرقت و از دلایل عدم دوام واحدهای تولیدی در بازارهای خارجی یاد می‌کند.

اما پوست‌اندازی بعدی صنایع به بخش «مدیریت صنعتی» بازمی‌گردد. محمدرضا نعمت‌زاده بر این باور است که در این خصوص باید از مدیران خارجی استفاده شود تا پروسه «انتقال تجربه»، «شناسایی بازارها» و «ذخیره دانش» ایران را در ماراتن بازارهای جهانی قرار دهد. وی معتقد است، تجربه مدیران خارجی ورزشی همچون والیبال و فوتبال نیز نشان می‌دهد همیشه ظرفیت‌های داخلی برای توسعه کافی نیستند و در این میان می‌توان از موفقیت مدیران خارجی استفاده کرد. روشی که در ورزش پیاده شد و حال می‌توان آن را به مدیران صنعتی تعمیم داد. حال سوالی که مطرح می‌شود این است که برای تغییر وضعیت فعلی صنعت کشور چه اقداماتی باید در دستور کار قرار گیرد؟

صادرات و برون‌گرایی

به اعتقاد متولیان اقتصادی و صنعتی فرآیند پوست‌اندازی بخش صنعت در این سه بخش عملیاتی خواهد شد. «هدف‌گذاری»، «بازار» و «مدیریت صنعتی» سه پارامتری هستند که صنایع ایران را بعد از سال‌ها از قالب نادرست توسعه صنعتی خارج خواهند کرد. مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری حرکت به سمت تولید داخلی را یکی از هدف‌گذاری‌های مهم در بخش صنعت می‌داند. او معتقد است صنعت برای نیاز داخلی تشکیل شده و برون‌گرایی مبنای صنعت در کشور نبوده است. به اعتقاد او اقتصاد کشور چاره‌ای جز برون‌گرایی و تقویت صنعت صادراتی ندارد. این در حالی است که نعمت‌زاده هم در سخنان خود یکی از الزامات توسعه صنعتی کشور را بازنگری در اهداف و استفاده از دیپلماسی بین‌المللی برای توسعه بازارهای خارجی می‌داند. مسعود نیلی همچنین در ادامه می‌گوید: در شرایط کنونی معادل نیمی از صنعت کشور به‌عنوان اضافه ظرفیت شناخته می‌شود و چنانچه در این خصوص تدبیر ویژه‌ای اندیشیده نشود، روند کنونی، کوچک شدن صنعت و حذف بخش قابل توجهی از صنایع را به همراه خواهد داشت. در این صورت باید انتظار عواقبی نظیر تشدید بیکاری، عمیق‌تر شدن معضلات نظام بانکی و معضلات ثانویه را کشید. به گفته مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری از آنجا که بازار داخلی کفاف ظرفیت اضافه صنعت کشور را ندارد، در نتیجه تنها راهکار ممکن می‌تواند اتخاذ رویکرد صادرات و برون‌گرایی باشد؛ تغییر رویکردی که چندان هم ساده به نظر نمی‌رسد. در واقع صنعتی که سال‌ها مطمئن به بازار داخلی بوده به سختی می‌تواند وارد بازارهای بین‌المللی با رقبای به مراتب قدرتمندتر شود. در این میان، فاصله‌های چشمگیری از منظر تکنولوژی، هزینه‌های تامین مالی، شیوه مدیریت، بهره‌وری و نظیر آن وجود دارد که کار را برای بنگاه‌های داخلی سخت کرده است. بخش صادراتی نیز از سوی مشاور اقتصادی روحانی در این مراسم به انتقاد کشیده شد. او معتقد است در کشور صنایعی صادرات‌گرا هستند که عمدتاً از منابع طبیعی تامین می‌شوند نه از عنصر تکنولوژی، بهره‌وری یا نوآوری.

به اعتقاد این اقتصاددان در ادامه حیات صنعت، مهم این است که به وضعیت بازار که اصلی‌ترین مساله است، توجه شود. اینکه وضعیت بازار داخل به چه صورتی باشد و تا چه اندازه هم از نظر میزان تقاضا و هم از نظر ترکیب تقاضا از تناسب‌بخشی برخوردار باشد. وی معتقد است در فاصله بین سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۲ اتفاقاتی رخ داده که اثرات ماندگاری از خود به جای گذاشته است که این اثرات ماندگار را نمی‌توان به سادگی برطرف کرد. مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری همچنین با رصد آماری، وضعیت بازارهای داخلی و سطح تقاضا در کشور را نیز مورد ارزیابی قرار می‌دهد. او برای نمونه به سطح درآمد خانوارهای شهری اشاره می‌کند که به‌طور متوسط در سال ۹۲ حدود ۲۲ درصد پایین‌تر از سطح درآمد در سال

۸۶ بوده است. وی بخش بزرگی از خریداران محصولات صنعتی کشور یعنی خانوارهای شهری را فاقد توانایی خرید محصولات صنعتی می‌داند، چرا که آنان طی یک دوره ۶ ساله با کاهش درآمد محسوسی مواجه شده‌اند. وی همچنین معتقد است متوسط درآمد خانوارهای روستایی نیز در این مدت ۲۸ درصد کاهش داشته و در نتیجه سطح تقاضا برای محصولات صنعتی در سال ۱۳۹۲ تقریباً معادل سطح تقاضا در سال‌های ۸۰ و ۸۱ بوده است. به اعتقاد وی بازگشت به سطح خرید خانوارهای شهری و روستایی در سال ۸۶ نیازمند گذشت زمان ۷ تا ۱۰ سال است که ۳ سال آن پشت سر گذاشته شده است. شکاف میان تقاضا و تولید از دیگر مسائلی است که این اقتصاددان به آن پرداخته است. به اعتقاد وی، در سال ۹۲ باوجود اینکه نرخ رشد سرمایه‌گذاری معادل سال ۸۰ بوده، میزان تقاضا برای کالاهای سرمایه‌ای نیز روند نزولی داشته است. به گفته نیلی در حال حاضر صنعت به اندازه سال‌های ۸۰ و ۸۱ متقاضی دارد و ظرفیت اضافه شده بابت تولیدات صنعتی بعد از سال ۸۱ در فروش داخلی با مشکل روبه‌رو است.

این کاهش تقاضا، واقعی است و با افزایش پول، بالا نمی‌رود؛ زیرا قدرت خرید اقتصاد کشور کاهش یافته است. وی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: بنابراین نیاز به طی دوران‌گذاری است تا واحدهای صنعتی کشور که اساساً بر مبنای نیاز داخل تولید می‌کردند، به بنگاه‌های صادرکننده تبدیل شوند. البته باید توجه کرد این دگردیسی به صورت طبیعی و خودبه خود رخ نمی‌دهد. اگرچه نیاز است تا از منظر دیپلماسی اقتصادی و سیاست‌گذاری کلان اقتصادی، بستر برای این تغییرات هموار شود. در سند بالادستی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی تأکید فراوان بر صادرات شده و این واژه دارای بیشترین تکرار در این سند است. اما در سطح خرد (سطح بنگاه‌ها) نیز نیاز به اعمال تغییرات و توجه به برخی الزامات است. از سوی دیگر به اعتقاد مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری ایران باوجود تدوین اولین سند استراتژی صنعتی در سال ۱۳۸۰ و بازنگری‌های مختلف، هنوز هم از یک مدل توسعه اقتصادی برخوردار نیست.

نقشه راه چه باید باشد؟

به گفته متولیان بخش صنعت همچنین بحث مدیریت صنعتی یکی از سه طرحی است که برای پوست‌اندازی صنایع باید مورد توجه قرار گیرد. در این میان دو شاخه اصلی برای مدیریت صنعتی مطرح می‌شود. سرمایه‌گذاری خارجی و حوزه مدیریتی دو موضوعی است که متولیان اقتصادی به آن اشاره داشتند. به اعتقاد مشاور ارشد اقتصادی رئیس‌جمهوری برای حرکت صنایع کشور از بازار داخل به سمت صادرات نیازمند اتخاذ دیپلماسی هستیم و برای جذب سرمایه خارجی باید یک نهاد متولی همچون سازمان گسترش در این زمینه نقش آفرینی کند. وی افزود: سازمان سرمایه‌گذاری خارجی در وزارت اقتصاد وجود دارد که یک سازمان کلان است اما صنعت نیازمند وجود یک سازمان در این زمینه است. وی با تأکید بر اینکه باید از سرمایه‌گذاری خارجی برای اصلاح بنگاه‌های صنعتی استفاده شود، افزود: اگر این اقدامات صورت نگیرد واحدهای تولیدی نمی‌توانند وام‌های خود را بازپرداخت کنند و این موضوع به بانک‌ها فشار می‌آورد، چیزی که الان با آن مواجه هستیم.

مدیران مقتدر

وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این مراسم گفت: زمانی گفتم باید مدیر صادراتی به کشور وارد کنیم اما ایراد گرفتند و برخی نیز برای استفاده از مدیرانی با دید صادرات محور در صنعت خودروسازی‌ها پنبه در گوش گذاشتند. محمدرضا نعمت زاده اظهار کرد: اتفاق بدی در سال‌های گذشته افتاده و چهره سازمان گسترش سیاسی شده است. باید اجازه دهیم تا این سازمان وظیفه خود را ایفا کند. وی ادامه داد: قوانین برای این است که مسوولان بتوانند به وظیفه‌شان عمل کنند. در سال ۹۳ حدود ۲۵ مورد از مصوبات دولت قبل را اصلاح یا لغو کردیم که مانع کسب و کار بخش خصوصی و دولت بود و در قالب رفع موانع تولید نیز مواردی را اضافه کردیم و مجلس نیز برخی موارد را اضافه کرد که بعضی از آنها مفید و بعضی نیز مفید نبود. وزیر صنعت ادامه داد: گاهی با عوض کردن یک کلمه می‌توانیم کارها را پیش ببریم؛ مثلاً در گذشته با تغییر کلمه «کمک به بخش خصوصی» به «پشتیبانی از بخش خصوصی» توانستیم کارها را جلو ببریم و مدیران کشور باید راهی برای انجام کارها پیدا کنند. نعمت‌زاده همچنین با اشاره به انتقادات مطرح‌شده از سوی رئیس سازمان گسترش مبنی بر وجود برخی انتقادات و ایجاد مانع برای انجام بخشی از کارهای سازمان گسترش گفت: اینکه بگوییم فلانی ایراد گرفته و ما نیز کار نکنیم، درست نیست. باید کار کنیم باید میز و صندلی خود را به دیگران بسپاریم. وی همچنین با بیان اینکه صنعتی که با خارجی‌ها رقابت کند نداریم، گفت: در سال‌های پیش عنوان کردیم که با روش‌های سنتی نمی‌توانیم صنعت را رشد دهیم، به همین دلیل با دانشگاه هاروارد صحبت کردیم و پس از آن موسسه‌ای برای پرورش مدیران آینده بخش خصوصی ایجاد

شد. وزیر صنعت با تاکید بر اینکه فقط کتاب خواندن، انسان را مدیر نمی‌کند گفت: قبلا گفتیم که باید مدیر صادراتی وارد کشور کنیم، اما عده‌ای انتقاد و تمسخر کردند. نعمت‌زاده اظهار کرد: مثلا در رشته‌های پیشرفته‌ای مانند خودروسازی، مدیر صادراتی نداریم که این مساله را عنوان کردیم، ولی عده‌ای پنبه در گوششان گذاشتند و نمی‌شنوند، جایی که بلد نیستیم باید برای یادگیری تلاش کنیم.

دست و پاها را ننید

رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران نیز در این مراسم از ایجاد سه هزار و ۷۱۱ شغل مستقیم و ۸ هزار شغل غیر مستقیم در سال جاری خبر داد. منصور معظمی به عملکرد این سازمان توسعه‌ای اشاره کرد و گفت: در حال حاضر سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) ۱۸ طرح صنعتی با بودجه ۶۱۰۰ میلیارد تومانی در دست اجرا دارد که برای سال ۱۳۹۶ با طرح‌هایی که در دست انجام است ۳۷۱۱ شغل مستقیم ایجاد می‌شود که این عدد با در نظر گرفتن اشتغال پیمانکاری و غیر مستقیم به ۸ هزار شغل خواهد رسید. وی در ادامه با اشاره به اهمیت وجود سازمان‌های توسعه‌ای، عنوان کرد: سازمان‌های توسعه‌ای مانند ایدرو برای کمک به بخش خصوصی به وجود آمدند؛ در حالی که بعدتر تبدیل به بخش‌های نیمه دولتی شدند و حالا نیز میراث دار بدهی‌های قبلی و تعهدات انجام نشده هستند.

معظمی با اشاره به اهمیت برجام و فرصت‌هایی که در دوران پسا برجام به وجود آمد، عنوان کرد: بعد از برجام یک فرصت طلایی در صنعت کشور به وجود آمد و شرکت ایدرو نیز توانست ۲۸ موافقت نامه را در این دوران به امضا برساند که هفت مورد از این موافقت‌نامه‌ها به قرارداد منتهی شد و در حال حاضر می‌توانیم بگوییم که هیچ محدودیت سرمایه‌گذاری برای جذب سرمایه خارجی نداریم. رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران همچنین با اشاره به عملکرد دولت در حوزه اقتصاد، افزود: شاهد بودیم که رشد صنعتی کشور در سال ۱۳۹۱ منفی ۵/۱۰ درصد بود، در حالی که در سال ۱۳۹۵ این رقم به ۶/۵ درصد رسید که نشان از حرکت مثبت اقتصادی و صنعتی در این دولت دارد. همچنین اگر بخواهیم نگاهی به آمار بیندازیم در جایی دیگر می‌توانیم رشد معدنی کشور را مورد بررسی قرار دهیم که امروز رقم رشد معدنی در کشور به ۱۶ درصد رسیده است. معظمی همچنین با اشاره به نحوه نظارت نمایندگان مجلس شورای اسلامی و موضوع قانون‌گذاری در حوزه صنعت، اظهار کرد: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران ایدرو به هیچ عنوان مشکلی با نظارت در این حوزه ندارد، اما چیزی که امروز در حال انجام است را نمی‌توان نظارت نامید. نباید به اسم نظارت در مسیر تولید و توسعه سنگ اندازی شود. وی ادامه داد: برخی قوانین حوزه وظایف و عملکرد سازمان‌های توسعه‌ای را هر روز بیش از قبل محدود می‌کند و ما نیاز داریم اصلاح قوانین و حمایت قانون‌گذار را به همراه داشته باشیم تا بتوانیم در حوزه تولید و توسعه صنایع کشور عملکرد مناسبی داشته باشیم.

حاشیه‌های یک بزرگداشت

اما پنجاهمین سالگرد سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران حواشی‌ای نیز داشت. منصور معظمی در این همایش به اهرم‌هایی که اجازه نمی‌دهند سازمان گسترش به کار خود ادامه دهد اشاره کرد و گفت: اجازه دهید سازمان‌های توسعه‌ای بیشتر کار کنند. آنقدر دست و پای ما را ننیدید. امروز چیزی که اتفاق می‌افتد نظارت نیست؛ نمی‌شود هم کار کرد هم فحش خورد. معاون وزیر صنعت با اشاره به مشکلات سازمان گسترش گفت: امروز سازمان‌های توسعه‌ای وارث بدهی شرکت‌های خود هستند که در این رابطه باید گشایش‌هایی ایجاد شود. همچنین نعمت‌زاده گفت: طی برخی سال‌ها این سازمان را سیاسی کردند اما من خواهش می‌کنم اجازه بدهیم این سازمان در راستای اهداف خود برای توسعه صنعت انجام وظیفه کند. برخی از منتقدان بر این باورند که صحبت‌های وزیر صنعت یا در پاسخ به سخنان معظمی بوده یا پاسخی در راستای فضای برخی رسانه‌ها مبنی بر انتقادهای چند وقت اخیر به عملکرد دولت بوده است. اما یکی دیگر از حواشی این گردهمایی حول محور سخنان وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص مدیران مقتدر بود. نعمت‌زاده ادامه داد: در بخش خودرو من سال‌های قبل تذکر دادم که اگر مدیر مقتدر نداریم مدیر پرورش دهیم یا از خارج وارد کنیم. وی تاکید کرد: الان هم می‌گوییم در هر حوزه‌ای مدیر خوب نداریم وارد کنیم تا مدیران آینده را آموزش دهد.

همچنین در مراسم نکوداشت پنجاهمین سالگرد تاسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از ۱۱ تن از مدیران سابق ایدرو تجلیل به عمل آمد. در این آیین از منوچهر صنیع‌پور، سیدمصطفی هاشمی‌طبا، بهزاد نبوی، سید ابوالحسن خاموشی،

اکبر ترکان، رضا ویسه، مهدی مفیدی، احمد قلعه‌بانی، سیدمجید هدایت، غلامرضا شافعی و سیدرضا نوروززاده تجلیل شد. در این مراسم همچنین از تمبر ایدرو رونمایی شد.

روزنامه گسترش صمت / چهارشنبه ۲۸/۰۴/۹۶ شماره ۸۱۸ صفحه ۴

تعامل دستگاه‌ها؛ شرط موفقیت در برنامه ششم

منیر حضوری: قانون برنامه ششم توسعه اواخر اسفند سال گذشته از سوی مجلس شورای اسلامی تصویب و پس از تأیید شورای نگهبان به رئیس‌جمهوری ابلاغ شد. در این برنامه که شامل ۱۲۴ ماده است، سیاست‌ها در راستای توسعه اقتصادی کشور و دستیابی به رشد سالانه ۸ درصدی پیش‌بینی شده است. دستیابی به بیش از ۵/۱ میلیون فرصت شغلی، حمایت از تولید و تبدیل روستاهای کشور به مراکز تولیدی از جمله موضوعات مورد توجه در این برنامه است. اما پرسش این است که دولت چه اقداماتی را باید انجام دهد تا به تمامی ۱۲۴ ماده این برنامه ۵ ساله وفادار بماند. در گفت‌وگو با نمایندگان مجلس به این مهم می‌رسیم که آنچه بیش از همه در کشور ما برای عملیاتی شدن برنامه ششم توسعه مهم است همکاری و تعامل سازمان‌ها و نهادهای ذریبط است. در این میان دولت موظف است با آیین‌نامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های لازم دستگاه‌های ذریبط را همسو با یکدیگر هدایت کند.

توپ را به زمین دیگری نیندازیم

عزت‌الله یوسفیان‌ملا، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی درباره اینکه چه شرایطی باید فراهم شود تا دولت در تحقق کامل برنامه ششم موفق باشد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در بسیاری از بندهای برنامه‌هایی که نوشته می‌شود و بعد از تصویب در مجلس با تأیید شورای نگهبان در اطلاع دولت قرار می‌گیرد شیوه‌نامه‌هایی برای نحوه اجرا آمده است. گام اولی که دولت باید برای عملیاتی شدن این برنامه‌ها توسعه رعایت کند اعلام این شیوه‌نامه‌ها و نوشتن راهکارهایی برای ابلاغ آیین‌نامه به سازمان‌ها و دستگاه‌های مختلف است. به این ترتیب باور دارم تا لوازم کار فراهم نشود هیچ فرقی بین کارگر فنی و غیرفنی نمی‌بینیم و به عبارتی کاری نمی‌تواند پیش برود. یوسفیان‌ملا در پاسخ به این سوال که وعده ایجاد ۵/۱ میلیون شغل در برنامه ششم چگونه محقق می‌شود و دولت برای تحقق آن چه اقداماتی را باید انجام دهد، گفت: در برنامه ۵ ساله تکلیف و وظایف سازمان‌ها برای اشتغالزایی مشخص شده بود اما مشکلی که ما در اجرای قانون و برنامه‌ها داشتیم این بود که وزارتخانه و دستگاه‌ها گاهی خود را جدا از دولت می‌دیدند و به اصطلاح جزیره‌ای فکر می‌کردند. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: برای اینکه به رشد ۸ درصدی مد نظر در برنامه ششم برسیم باید همه مسئولیت‌پذیر باشیم. او در این باره گفت: در حالی که مسئولیت در دولت تضامنی است یعنی همه ضامن یک عمل هستند اما به هر وزارتخانه‌ای که می‌رسید، می‌گوید ما که کارمان را خوب انجام داده‌ایم، مسئولیت نمی‌پذیرد و فوری توپ را به زمین دیگری می‌اندازد. باور دارم اگر مشکلی پیش آمد باید سراغ همه اعضای دولت رفت و یک نفر را مقصر ندانست بنابراین نباید کسی مدعی شود که من کار کرده‌ام و دیگری بیکار بوده چراکه همه یک دولت هستند. یوسفیان‌ملا ادامه داد: اگر دیدگاه تعاملی داشته باشیم ۸ درصد که هیچ، ما به بیش از آن هم می‌توانیم برسیم.

دولت اجرایی‌تر عمل کند

ناصر موسوی‌لارگانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: یکی از مسائلی که دولت‌ها باید به آن توجه کنند تا هم به چشم‌انداز ۲۰ ساله و هم برنامه توسعه ۵ ساله برسیم این است که همه دستگاه‌ها و سازمان‌های ذریبط با هم همکاری داشته باشند. این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به تجربه اجرای ۵ برنامه قبلی در کشور گفت: یکی از مشکلاتی که ما در تجربه ۵ برنامه بعد از انقلاب اسلامی در کشور داشته‌ایم این است که هیچ‌کدام از این برنامه‌ها بالای ۵۰ درصد اجرا نشده‌اند. موسوی‌لارگانی با ابراز تاسف از وجود این نقطه ضعف در کل برنامه‌های توسعه کشور به دلایل آن اشاره و اظهار کرد: یکی از دلایل آن کمبود بودجه است، گاهی بوده که بعضی از مواد برنامه به پول نیاز داشته‌اند اما دولت با کمبود بودجه روبه‌رو شده و نتوانسته آن برنامه را به نحو احسن پیش ببرد. دومین مشکل این است که اغلب دولت‌ها خیلی اعتقاد به اجرای این برنامه‌ها نداشته‌اند. از آنجایی که دولت‌ها دست دستگاه‌ها را برای انجام امور باز می‌گذارند یا راهکار قانونی را در آیین‌نامه‌ها برای آنها اعلام می‌کنند اما گاهی دیده‌ایم که بعد از ۳ سال تازه آیین‌نامه می‌نویسند و آن را به دستگاه‌ها ابلاغ می‌کنند. نتیجه این می‌شود که در دو سال باقیمانده به‌طور

قطع نمی‌توانیم به افقی که در برنامه ۵ ساله متصور بوده برسیم. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در ادامه به ضعف سازمان‌های دولتی اشاره کرد و گفت: بعضی مواقع قانون داریم، آیین‌نامه هم تصویب شده اما زیرمجموعه دولت کوتاهی می‌کنند در نتیجه می‌بینیم که قانون در استانی اجرا می‌شود و در استانی دیگر خیر. او تاکید کرد: اگر دولت دوازدهم بخواهد برنامه ششم را اجرا کند باید اعتقادش به اجرایی شدن بیشتر باشد و زیرمجموعه‌های خود را وادار به انجام کار کند. باید تلاش بیشتر و عزم جدی‌تری در اجرای برنامه باشد تا به این نتیجه که قرار است در سال ۱۴۰۴ به قدرت اقتصادی منطقه تبدیل شویم، برسیم.

روزنامه جهان صنعت / چهارشنبه ۲۸/۰۴/۹۶ شماره ۳۶۸۳ صفحه ۲

بار رقابت بانک‌ها بر دوش تولید است؛

صفحه صنعت و معدن: بهره ۲۳ درصدی کمر صنعت را می‌شکند

«جهان صنعت»- رییس خانه صنعت و معدن استان تهران در خصوص مشکلات بانکی تولیدکنندگان گفت: وقتی سود بانکی به ۲۲ تا ۲۳ درصد می‌رسد، رقابت بانک‌ها به سمت این سودها می‌رود و بار این رقابت روی دوش تولیدکننده می‌افتد و مسیر آنها را دشوار می‌کند. محمدرضا مرتضوی در مراسم روز صنعت و معدن استان تهران که در مرکز همایش‌های صداوسیما برگزار شد، درباره وضعیت تولید گفت: تولیدکنندگان ایرانی سعی می‌کنند در تمام شرایط از تولید دور نشوند و در سخت‌ترین شرایط نیز در مسیر اهداف اقتصادی کشور حرکت کرده‌اند اما این مسیر بسیار سخت و دشوار است و می‌بینیم که همکاران ما به خاطر بهره مرکب و جریمه دیرکرد پرداخت وام دچار مشکلات مالی شدید شدند و این در حالی است که هر دو نوع این وجوه که دریافت می‌شود به لحاظ شرعی با استناد به فرمایش مراجع حرام است.

وی با اشاره به اینکه موضوع، خلاصه به بانک‌ها نمی‌شود و شرایط کارگرداری نیز سخت است، اظهار کرد: تولیدکنندگان به جایی می‌رسند که بیش از اینکه منافع را برای خود بخواهند برای کارگرانی می‌خواهند که در واحدهای آنها مشغول هستند و به عشق کارآفرینی دست از تولید در این شرایط سخت نمی‌کشند، در حالی که ایران تنها کشوری است که ۱۲ ماه کار می‌کند اما پرداختی آنها به کارگزارانشان معادل ۱۶ ماه است. رییس خانه صنعت و معدن استان تهران همچنین ظرفیت تهران در حوزه صنعت را نامحدود ندانست و خطاب به تولیدکنندگان و کارآفرینان، از آنان خواست که امکانات و سرمایه خود را به سمت حلقه‌های مفقوده صنعتی در تهران ببرند و به فکر رشد دادن خدمات نوین و فناوری‌های جدید در استان باشند.

۹ هزار واحد تولیدی باید از تهران خارج شوند

در ادامه این مراسم محمدرضا مس‌فروش، رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با اشاره به ممنوعیت فعالیت واحدهای تولیدی تا شعاع ۱۲۰ کیلومتری حریم شهری تهران گفت: یکی از برنامه‌هایی که برعهده این سازمان گذاشته شده است، موضوع ساماندهی به اصناف، واحدهای تولیدی و کسب و کارها در این استان است که طی آن باید ۹ هزار واحد تولیدی که واجد شرایط فعالیت در داخل حریم شهری تهران نیستند، از آن خارج شوند. وی ادامه داد: برای جابه‌جایی آنها هشت منطقه دیده شده است و مواردی مانند احداث زیرساخت‌ها، شناسایی مناطق مناسب برای تولید و رفع تداخلاتی که فعالیت‌های واحدهای مسوول در حوزه صنعتی معمولاً در نواحی شهرکی پیدا می‌کنند، از جمله اقداماتی است که در این زمینه صورت می‌گیرد و این کار، آسان نیست ولی با تمام این اوصاف با سرعت مناسبی در حال انجام است. مس‌فروش همچنین با اشاره به واحدهایی که می‌توانند در حریم شهری تهران فعالیت کنند، تصریح کرد: براساس قوانین تنها واحدهای دانش‌بنیان اجازه فعالیت در شهر تهران را خواهند داشت که معمولاً حداقل آلودگی را دارند و انرژی کمتری مصرف می‌کنند که این فعالیت‌های دانش‌بنیان شامل ۱۱ گروه اصلی و ۱۳۰۰ زیرعنوان می‌شوند که فقط هم منحصر به حوزه زیست‌فناوری و نانو تکنولوژی نمی‌شوند. این فعالیت‌ها برای این است که بتوانیم آینده صنعتی استان تهران را به یک آینده پاک و غیرآلاینده تبدیل کنیم. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران با اشاره به دیگر عملکردهای این سازمان به تشکیل جلسات ستاد تسهیل اشاره کرد و گفت: این ستاد صرفاً برای رسیدگی به امور تولیدکنندگان و تسهیل امور تولیدی است؛ به گونه‌ای که فعالان بخش خصوصی شاهد هستند جلسات این ستاد با حضور خودشان برگزار شده و قسمت عمده‌ای از فعالیت آن به رسیدگی به مشکلات بانکی، قانونی و بین‌اداره‌ای تولیدکنندگان می‌گذرد. وی با اشاره به وضعیت تسهیلات رونق تولید که از جانب دولت پرداخت می‌شود، عنوان کرد: با توافقی که با سیستم بانکی صورت گرفته

است، مقرر شد هر واحدی که بخواهد از تسهیلات رونق تولید استفاده کند، با ارائه پرونده خود به شورای تسهیل بتواند مجوز لازم را بدون در نظر گرفتن جریمه دیرکردهای قبلی برای استفاده از وام رونق تولید دریافت کند.

روزنامه دنیای اقتصاد / چهارشنبه ۹۶/۰۴/۲۸ شماره ۴۰۹۷ صفحه ۳

با بررسی روند پروانه‌های بهره‌برداری صادره صورت گرفت

تصویر سرمایه‌گذاری در ابتدای ۹۶

دنیای اقتصاد: صنایع پیشتاز در جذب سرمایه و ایجاد اشتغال معرفی شدند. جدیدترین آمار ارائه‌شده از وضعیت صنایع در جذب سرمایه بیانگر آن است که گروه «سایر تجهیزات حمل و نقل» در دو ماه منتهی به اردیبهشت سال‌جاری توانسته بیش از ۲۱ درصد از سرمایه محقق‌شده در این مدت را به خود اختصاص دهد و به این طریق صدرنشینی کسب و کار را در میان گروه‌های صنعتی از آن خود کند. براساس آمار اعلام‌شده مجموع سرمایه محقق‌شده در مدت زمان موردبررسی بیش از ۳۱ هزار میلیارد ریال بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افتی بیش از ۳۵ درصد داشته است.

افت سرمایه‌گذاری محقق شده در حالی صورت گرفته که تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادره در این مدت روندی رو به رشد داشته است که با این شرایط می‌توان گفت در این مدت بیشترین پروانه‌های بهره‌برداری صادره به صنایع کوچک و متوسط اختصاص داشته است. براساس آمار اعلام‌شده از میان ۲۴ گروه صنعتی که در این مدت پروانه بهره‌برداری دریافت کرده‌اند، به لحاظ تعداد ۱۳ گروه رشد داشته‌اند که این آمار بیانگر تسریع روند تکمیل طرح‌های صنعتی است. از سوی دیگر براساس آمار اعلام‌شده از مجموع ۶۷۵ فقره پروانه بهره‌برداری صادره در دو ماه منتهی به اردیبهشت ماه، پنج گروه صنعتی شامل «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها»، «محصولات فلزی فابریکی» و «محصولات فلزات از لاستیک و پلاستیک»، «ساخت مواد و محصولات شیمیایی»، «سایر محصولات کانی غیرفلزی» و «محصولات فلزی فابریکی» توانستند بیشترین پروانه بهره‌برداری صادره را به خود اختصاص دهند. در این مدت بیشترین پروانه بهره‌برداری صادره به تعداد ۹۸ فقره متعلق به گروه صنعتی محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها بوده است. این گروه همچنین با جذب هزار و ۸۳۶ میلیارد ریال در این مدت توانست عنوان پنجمین گروه جذاب برای سرمایه‌گذاران را به خود اختصاص دهد. سهم این گروه در ایجاد اشتغال نیز هزار و ۴۲۹ نفر است که در میان سایر گروه‌های فعالیت توانست به‌عنوان دومین گروه اشتغال‌زا شناخته شود. براساس این گزارش متوسط سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده برای پروانه‌های بهره‌برداری صادره برای راه‌اندازی یک واحد در دوماه منتهی به اردیبهشت ماه سال‌جاری برابر با ۱۸ / ۷ میلیارد ریال بوده که این متوسط سرمایه‌گذاری برای گروه‌های «سایر تجهیزات حمل و نقل، ساخت فلزات اساسی، ساخت منسوجات، وسایل نقلیه موتوری و محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» بالاتر از متوسط کل بوده است. همچنین براساس داده‌های اعلام‌شده، بالاترین سهم پیش‌بینی سرمایه‌گذاری در این مدت متعلق به گروه «سایر تجهیزات حمل و نقل» بوده است، این گروه در مدت زمان مورد بررسی توانسته جذب سرمایه بیش از هفت هزار میلیارد ریالی را محقق کند. برای این گروه پروانه‌های بهره‌برداری صادره نیز برابر با هفت فقره بوده و به واسطه سرمایه تزیق شده این گروه موفق به ایجاد ۲۱۸ نفر شغل در کشور شده است. برای گروه «ساخت فلزات اساسی» نیز در این مدت سرمایه‌ای بیش از ۶ هزار میلیارد ریالی تخصیص یافته است، مجموع پروانه‌های بهره‌برداری صادره در این مدت نیز ۳۶ فقره بوده و با توجه به موارد مذکور شرایط برای اشتغال ۸۶۱ نفر در کشور فراهم شده است.

سومین گروه موفق در جذب سرمایه نیز به گروه «ساخت منسوجات» اختصاص داشته است. این گروه در مجموع موفق به جذب دوهزار و ۵۶۸ میلیارد ریال سرمایه شده و توانسته برای هزار و ۴۷۱ نفر ایجاد شغل کند. اما گروه «وسایل نقلیه موتوری» نیز در این مدت موفق به جذب سرمایه دو هزار و ۴۱۴ هزار میلیارد ریالی شدند و محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها نیز با جذب هزار و ۸۳۶ میلیارد ریال سرمایه توانست گروه پنجم را به خود اختصاص دهد. اما در میان صنایعی که در این مدت توانستند بیشترین اشتغال‌زایی را به خود اختصاص دهند، می‌توان به گروه‌های «ساخت منسوجات»، «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها»، «محصولات ازلاستیک و پلاستیک»، «محصولات فابریکی» و «ساخت فلزات اساسی» اشاره کرد. از سوی دیگر در آمار مذکور استان‌های پیشتاز در جذب سرمایه و ایجاد اشتغال نیز معرفی شده‌اند که با توجه به این آمار می‌توان گفت بیشترین پروانه‌های صادره در این مدت به استان‌های «اصفهان، تهران، آذربایجان شرقی، البرز، فارس و قزوین» اختصاص داشته است. سهم استان اصفهان در پروانه‌های بهره‌برداری صادره در این مدت برابر با ۶۲ فقره بوده که جذب

سرمایه دوهزار و ۶۹۱ میلیارد ریالی را به همراه داشت و توانست در مجموع برای هزار و ۶۴۴ نفر ایجاد اشتغال کند. استان تهران نیز با ۵۷ فقره پروانه بهره‌برداری صادره در این مدت توانست سرمایه دو هزار و ۸۸ میلیارد ریالی را جذب و به این طریق برای ۹۰۱ نفر اشتغال‌زایی کند.

روزنامه گسترش صمت / شنبه ۹۶/۰۴/۳۱ شماره ۸۱۹ صفحه ۴

فراریان مالیاتی در تور دولت

منیر حضوری: در اقتصاد مالیات بار اصلی بودجه بیشتر دولت‌ها را بر دوش می‌کشد، مالیات از عوامل اصلی رشد و توسعه در هر کشوری به شمار می‌آید و می‌تواند سبب گسترش عدالت اجتماعی، افزایش خدمات عمرانی و ارتقای سطح رفاه اجتماعی و در نهایت رونق اقتصادی شود. در حال حاضر از مالیات به عنوان درآمد پاک یاد می‌شود، در این روند دولت سعی کرده به جای اتکا به درآمد نفتی، با فرهنگ‌سازی و اعتمادسازی در جهت افزایش درآمدهای مالیاتی برنامه‌ریزی کند تا مردم با اطمینان بیشتر بخشی از درآمد خود را به مالیات اختصاص دهند. یکی از منابع اصلی بودجه امسال هم مالیات است، با توجه به آمارهای سازمان مالیاتی دولت توانسته در این حوزه موفق عمل کند و پرونده خوبی داشته باشد. عملکرد مالیاتی دولت یازدهم به‌ویژه در دو سال اخیر نشان می‌دهد که نزدیک به صد درصد بودجه مالیاتی محقق شده است به این ترتیب براساس تدابیر دولت و سازمان امور مالیاتی کسانی که از تور مالیاتی دولت فرار می‌کردند به دام افتاده و به عبارتی افراد بیشتری زیر چتر سازمان مالیاتی رفته‌اند. با توجه به اینکه رشد ۶/۲۲ درصدی درآمدهای مالیاتی در بودجه ۹۶ نسبت به عملکرد سال ۹۵ بر اساس میانگین برنامه پنج‌ساله پنجم، توجه به پوشش مالیاتی، رشد اقتصادی و تورم بوده است در همین زمینه با کارشناسان اقتصادی به گفت‌وگو نشستیم.

دولت پرونده خوبی دارد

مجیدرضا حریری، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: با توجه به آمارهای سازمان مالیاتی دولت توانسته در این حوزه موفق عمل کند و پرونده خوبی داشته باشد. عملکرد مالیاتی دولت یازدهم به‌ویژه در دو سال اخیر نشان می‌دهد که نزدیک به صد درصد بودجه مالیاتی محقق شده است. حریری با اشاره به اینکه تا امروز سیاست‌های مالیاتی دولت موفق بوده، بیان کرد: یکی از جاهایی که می‌شود به دولت نمره قبولی داد در شفاف شدن نسبی نحوه مالیات‌ستانی است. در این روند خوشبختانه خوداظهاری به جای مالیات علی‌الراس قرار گرفت که یک حرکت بسیار مثبت بود. رویکرد جدید سازمان امور مالیاتی بعد از آمدن رئیس جدید به طور کامل مورد تایید است. در بخش‌های مختلف مالیات ستانی تغییرات محسوس در جهت تکوین ارباب رجوع و اعتماد به مودی پیش آمده که خیلی مهم است. نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با تاکید بر تحولات شکل گرفته در حوزه مالیاتی ادامه داد: امسال در حوزه اصناف با توافق دوجانبه‌ای که بین اتاق اصناف و سازمان امور مالیاتی اتفاق افتاد، شاهد بودیم حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار مورد از پرونده‌های مالیاتی به صورت یک رقم ثابت و مقطوع پرداخت شد. این یک تحول اساسی است چراکه ما سالیان سال تقاضا داشتیم که انرژی سازمان امور مالیاتی را بر بیش از ۲ میلیون پرونده اصناف متمرکز نکنیم. در گذشته اصناف حدود ۷ درصد از مالیات کشور را می‌پرداختند ولی حساب کنید چه انرژی باید معطوف این تعداد می‌شد که پرونده‌هایشان را یک‌به‌یک رسیدگی کنند؟ حال در سازمان امور مالیاتی انرژی آزاد و بر کسانی متمرکز می‌شود که تا به حال مالیات نمی‌دادند. او افزود: مطلوب کردن مالیات‌دارندگان دارای درآمد خرد و تمرکز بر بخش‌هایی که تا به حال از تور مالیاتی دولت فرار می‌کردند از جمله اقدامات مثبت در دولت یازدهم است. به نظر می‌رسد که سازمان امور مالیاتی باید گستره تور مالیاتی خود را بیشتر کند و افراد بیشتری را به عنوان مودی زیر چتر سازمان بیاورد و به جای اینکه از کسانی که مالیات می‌دادند مالیات بیشتری بگیرد بخواهد از افراد بیشتری مالیات بگیرد. حریری با اشاره به وضعیت مالیات‌گیری در کشور در گذشته ادامه داد: ۳ سال قبل نگاه این بود که مودیان را هر سال زیر فشار می‌گذاشتند و مالیات بیشتری از آنها می‌گرفتند ولی اکنون دولت و سازمان مالیاتی به دنبال این هستند که از افراد بیشتری مالیات بگیرند که قدمی در این جهت است که رفتار اقتصادی مردم با ابزارهای الکترونیکی موجود شفاف‌تر شود. خوشبختانه روبه‌روز این مسئله پیگیری می‌شود، هرچند تا رسیدن به مالیات‌رسانی شفاف خیلی فاصله داریم اما یکی از راه‌های مدرن اداره یک کشور از این طریق است که مردم بتوانند مالیات درست‌تری بدهند و ما هم خوشبختانه در همین مسیر حرکت می‌کنیم.

بخش‌هایی که تاکنون مالیات نمی‌دادند، فعال شده‌اند

علی صادقی، کارشناس اقتصاد نیز به توان دولت برای تامین بخشی از بودجه از طریق درآمدهای مالیاتی خوشبین بوده و در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: با توجه به رشد اقتصادی قابل توجهی که سال گذشته در کشور اتفاق افتاد و درآمدهای مالیاتی تابعی از حجم درآمدها و رشد اقتصادی جامعه است نقش درآمدهای مالیاتی بسیار کلیدی است و نشان می‌دهد که دولت می‌تواند از پس این امر بر آید. این کارشناس اقتصاد با اشاره به برنامه بودجه ۹۶ گفت: عمده پایه مالیات‌هایی که دولت برای بودجه ۹۶ تصویب کرده در حوزه مصرف است در نتیجه دریافت مالیات نقش کلیدی در بودجه دارد. او با توجه به اهمیت مبارزه با فرار مالیاتی افزود: با جلوگیری از فرار مالیاتی می‌توانیم وضعیت امروز اقتصاد را در سطح کلان ارتقا ببخشیم. بنابراین اگر تمامی پایه‌های مالیاتی را در کنار هم بگذاریم می‌شود بگوییم که شاید دولت به رقم دقیقی نرسد ولی می‌تواند به هدفی که امسال در نظر گرفته نزدیک شود. صادقین در ادامه در پاسخ به این سوال که دولت باید در چه بخش‌هایی بیشتر تمرکز کند، گفت: به جای اینکه روی نرخ‌های مالیاتی تمرکز کنیم بیشتر سعی کنیم بر پایه‌های مالیاتی که پیش‌تر وجود نداشته تمرکز کنیم. همچنین عمده بخشی که باید بر آن تاکید کنیم مبادلاتی است که فرآیند سفته‌بازی را در جامعه تشدید کرده است. ما عمده پایه مالیاتی را بر اساس معاملات کاذب بیندیم و بر گروه‌هایی که هم اجتناب و هم فرار مالیاتی داشته‌اند تمرکز کنیم می‌توانیم بگوییم ضمن اینکه هیچ نوع رکودی ایجاد نمی‌کند به افزایش حجم درآمدهای مالیاتی دولت هم کمک می‌کند. او در پایان تاکید کرد: اگر ما فرآیند چهار ساله گذشته وزارت اقتصاد، سازمان امور مالیاتی، دولت و سیاست‌گذاران اقتصادی را مد نظر قرار دهیم می‌توانیم بگوییم که اهداف بیش از پیش محقق شده است. تمرکز بیشتر بر پایه‌های مالیاتی از سوی دولت باعث شده بخش‌هایی که تاکنون مالیات نمی‌دادند فعال شوند. اگر ملاک را درآمد و رشد قرار دهیم می‌توانیم بگوییم که متناسب با رشد، درآمد مالیاتی بر اساس بودجه تحقق پیدا کند.

روزنامه جهان صنعت / شنبه ۹۶/۰۴/۲۱ شماره ۳۶۸۴ صفحه ۷

طیب تورم می‌رود

صفحه اقتصاد: گروه اقتصادی- با جود اینکه تغییر وزیر اقتصاد در کابینه دوازدهم قطعی شده است اما طیب‌نیا که به عنوان یکی از کم‌حاشیه‌ترین وزرای دولت یازدهم شناخته شده است، سکندر یکی از پراهمیت‌ترین وزارتخانه‌های دولت در چهار سال گذشته بوده است و تصمیمات استراتژیک وی در عرصه پولی و مالی در مدیریت نهادهای کلان اقتصادی تاثیرات مثبت بسیاری بر جامعه اقتصادی کشور داشته است. طیب‌نیا که در طول چهار سال گذشته در کنار بانک مرکزی، موفق به مهار نرخ تورم از ۴۰ درصد به محدوده تک رقمی شده و توانسته است دستیابی به رشد اقتصادی مثبت برای سه فصل پیاپی را ثبت کند، به طیب تورم معروف است. وی همواره با چالش‌های متعددی از سوی دستگاه‌های اجرایی و قوانین دست و پا گیر موجود مواجه بود و اگرچه موفق شد در زمینه درآمدهای مالیاتی و نظام‌مند کردن فعالیت‌های گمرکی قدم‌های خوبی بردارد اما اقدامات این عضو کابینه دولت روحانی با انتقادهای فراوانی نیز رو به رو بوده است؛ از جمله عدم رفع معضل بیکاری و رکود سالیان گذشته کشور یا طولانی شدن فرآیند جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی پس از اجرای برجام. در واقع زمانی که دولت یازدهم بر سر کار آمد، کشور در شرایط رکود تورمی به سر می‌برد و در همین راستا وزارت اقتصاد و بانک مرکزی سیاست‌های کاهش تورم را در دستور کار خود قرار دادند و از سوی دیگر دولت مجبور بود برای جبران کاهش درآمدهای خود، درآمدهای مالیاتی را افزایش دهد. در نتیجه این موارد وضعیتی رقم خورد که دولت نتوانست آن گونه که باید و شاید رونق اقتصادی را به کشور باز گرداند؛ اگرچه آمارها و گزارش‌های منتشر شده حاکی از این امر هستند که کشور از مرحله رکود گذر کرده و وارد دوران رونق شده است که می‌تواند نویدبخش بهبود اوضاع کسب و کار و شرایط معیشتی مردم در طول دوره ریاست جمهوری آینده باشد. با این حال به نظر می‌رسد اگرچه اتخاذ چنین تصمیمات استراتژیکی از سوی وزارت اقتصاد، تاثیرات مثبت و منفی متفاوتی به همراه داشته، ولی می‌توان گفت این وزارتخانه در چهار سال گذشته تمام همت خود را برای مهار تورم و بازگشت رونق به اقتصاد کشور در راستای بهبود اوضاع کلی اقتصاد به کار گرفته است؛ همچنین اقدامات انجام شده در سازمان‌های زیر نظر طیب‌نیا همچون سازمان امور مالیاتی و گمرک با نتایج قابل توجهی همراه بوده است. حال می‌توان با نگاهی به برخی از حوزه‌های اشاره شده به بررسی دقیق‌تر عملکرد وزیر اقتصاد در دولت یازدهم پرداخت.

امور مالیاتی

یکی از جنجالی‌ترین طرح‌های طیب‌نیا افزایش دریافت مالیات بیشتر از محل مصرف نسبت به تولید است که طی آن، وزارت اقتصاد موفق شد حدود ۹۰ درصد درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی‌شده در سال گذشته را محقق کند که به معنای تأمین حدود نیمی از هزینه‌های دولت بوده است. اما در این میان بخش‌هایی از پرداخت مالیات معاف هستند و بخش‌هایی هم مالیات نمی‌دهند که این امر ساماندهی این موارد را با دشواری‌هایی مواجه کرده است. از سوی دیگر برخی افراد معتقدند فشار سازمان امور مالیاتی بیش از میزانی است که با شرایط نامناسب اقتصادی تناسب داشته باشد، به همین جهت به نظر می‌رسد در این بخش لازم است طیب‌نیا نسبت به آن توجه بیشتری داشته باشد و در این زمینه سیاست‌های تعاملی بیشتری اتخاذ شود تا باعث کمک به بخش خصوصی و فضای تولید و اشتغال شود. در واقع اگرچه طیب‌نیا نهایت تلاش خود را در زمینه مدیریت درآمدهای مالیاتی طی سال‌های گذشته به کار بسته است، اما باید توجه داشت اقتصاد ایران با مشکلات فراوانی دست و پنجه نرم می‌کند که از توان یک وزارتخانه یا حتی یک قوه خارج است و حل مشکلات ریشه‌ای موجود در این مسیر به سادگی امکان‌پذیر نخواهد بود. باید توجه داشت که تحریم‌ها در میانه دولت یازدهم برداشته شده و در پسابرجام نیز هنوز به طور کامل پول‌های بلوکه شده کشور بازگردانده نشده است و متأسفانه تاکنون نتوانسته‌ایم روابط بانکی با دنیا برقرار کنیم، لذا تمام این موارد مشکلات مالی دولت را تشدید می‌کند و لزوم تکیه بر مالیات به عنوان منبع درآمد دولت را نشان می‌دهد.

امور گمرکی

یکی دیگر از اقدامات وزیر اقتصاد، اجرایی شدن سامانه جامع امور گمرکی بود که با وجود کاهش تراز تجاری در سال‌های اخیر، باعث شده است درآمدهای گمرکی در برخی حوزه‌ها چند برابر شود و ضمن کوتاه شدن چشمگیر طول فرآیندها، زمینه‌های بروز تخلف در این زمینه تا حدود زیادی از بین برود. یکی از اقدامات مثبت انجام شده توسط گمرک، راه‌اندازی سامانه‌های مختلف الکترونیکی نظیر پنجره واحد تجارت فرامرزی بوده که باعث حرکت در راستای شفافیت تجاری و شفافیت متمایز کننده دستگاه‌های اجرایی در مبارزه با فساد شده است. با این وجود فعالیت دور از قانون برخی اسکله‌ها یا مناطق تجاری و مخالفت‌های آنان با طرح‌های حکومتی باعث بروز مشکلات متعددی در زمینه تجارت کشور شده است. در هر حال درباره عملکرد وزارت اقتصاد در امور گمرکی باید به این نکته توجه کرد که وزارت امور اقتصادی و دارایی چه میزان اختیارات برای ورود به همه بخش‌ها و ساماندهی امور دارد. در واقع در این حوزه تا جایی که در حیطه وظایف وزارت اقتصاد بود، این وزارتخانه توانست وظایف خود را انجام دهد و کارکرد گمرک را تقویت کند، ولی برخی امور دیگر مانند قاچاق کالا و مجوز برای واردات کالا چندان در اختیار این وزارتخانه نیست و نمی‌توان مسایل مربوط به این حوزه را حاصل اقدامات این وزارتخانه دانست.

تورم و رشد اقتصادی

دولت یازدهم و تیم اقتصادی آن از آغاز روی کار آمدن خود تاکنون، بخش مهمی از توان خود را به حل مشکلات اقتصادی کشور معطوف داشته و تلاش کرده‌اند با اصلاح برخی از سیاست‌ها و روندهای پیشین، راهی برای خروج از وضعیت رکود همراه با تورم و دشواری‌های معیشتی بیابند. در این میان یکی از دستاوردهای حاصل شده، توقف روند منفی رشد اقتصادی و نیز تورم افسارگسیخته به عنوان میراثی از دولت احمدی‌نژاد بوده است؛ شاخص‌هایی که تغییر در آنها از اولین نشانه‌های بهبود یا وخامت اوضاع اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. بی‌شک طیب‌نیا و تیم مشاوران و معاونان وزارت اقتصاد در این راه گام‌های جدی و اثربخشی برداشته‌اند و با استفاده از سیاست‌های پولی و بانکی و در کنار تیم بانک مرکزی موفق شده‌اند به بهبود شاخص‌های فوق‌بپردازند. باتوجه به مساله مهار تورم در سال‌های گذشته و نیز با وجود نرخ رشد مثبت اقتصادی در قریب به دو سال گذشته، می‌توان اظهار داشت کشور در مسیر صحیح گام برداشته است. حال لازم است در این راه با افزایش اعتبارات و تسهیلات برای به کارگیری حداکثر توان و ظرفیت‌های تولیدی کشور و فراهم کردن زمینه‌ای برای افزایش حجم سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی به منظور ایجاد ظرفیت‌های جدید تولیدی و تداوم رشد اقتصادی، زمینه اشتغالزایی و بهبود فضای کسب و کار که نتیجه آن رونق و توسعه ملی خواهد بود فراهم شود. به طور یقین در این راه باید در کنار سیاست‌های کنترلی نرخ تورم، تصمیماتی در راستای کاهش اندازه و هزینه‌های دولت و کاهش کسری بودجه، هموار کردن شرایطی برای رشد مداوم اقتصادی و ایجاد اشتغال و درآمدزایی، توزیع برابر امکانات و

درآمد، افزایش بهره‌وری و جذب سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی و داخلی و... به کار گرفته شود تا امکان تداوم و استمرار رشد اقتصادی و استفاده از کلیه ظرفیت‌های تولیدی موجود و نیز ایجاد ظرفیت‌های جدید برای تداوم نرخ رشد، میزان اشتغال و بهبود اوضاع تجاری فراهم شود.

بی‌حاشیه بودن امور مالیاتی

در همین حال البرت بغزبان کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه، در گفت‌وگوی خود با «جهان صنعت» گفت: وزارت اقتصاد وظایف خاصی از جمله مسایل مرتبط با گمرک، امور مالیاتی یا بورس بر عهده دارد و این موارد از جمله بخش‌هایی از اقتصاد کشور هستند که به طور عمده در اختیار وزارت اقتصاد هستند و حیطه فعالیت این وزارت در این موارد تداخلی با سایر وزارتخانه‌ها مثل وزارت صنعت، معدن، تجارت یا نفت ندارد و این باعث می‌شود با بررسی موارد فوق بتوانیم قضاوت صحیحی از عملکرد وزارت اقتصاد داشته باشیم، زیرا هر نتیجه‌ای که در امور مالیاتی یا گمرکی حاصل شود به طور مشخص به واسطه تصمیمات و اقدامات وزارت اقتصاد بوده است که انعکاس‌دهنده عملکرد آن خواهد بود. این کارشناس اقتصادی افزود: در بحث مربوط به مالیات باید در نظر داشت که در طول چهار سال گذشته شکایتی از سازمان امور مالیاتی مطرح نبوده است و پیرامون این سازمان حاشیه خاصی وجود نداشته و به طور کلی معاونان و تیم موجود در بدنه اجرایی امور مالیاتی کشور از بابت فشار مضاعف مالیات یا نارضایتی فعالان اقتصادی در امان بوده‌اند. وی گفت: در واقع می‌توان گفت سازمان امور مالیاتی زیر نظر وزیر اقتصاد موفق شده است سیستم جاافتاده و کارآمدی را ایجاد کند که تا این لحظه نتایج مثبتی به همراه داشته و رضایت جامعه اقتصادی کشور را جلب کرده است. بغزبان ادامه داد: در بحث فرار مالیاتی هم اگرچه تلاش‌های زیادی برای مقابله با این پدیده شوم اقتصادی صورت گرفته و اقدامات قابل قبولی انجام شده، ولی هنوز مسایلی از جمله معافیت‌های مالیاتی با مسایل حل نشده‌ای در تقابل‌اند. لذا به نظر می‌رسد در این بخش، وزارت اقتصاد و معاونانش در سازمان امور مالیاتی نتوانسته‌اند اقدام چشمگیری انجام دهند. وی خاطر نشان کرد: در این زمینه حضور برخی نهادها که از معافیت‌های مالیاتی برخوردارند کار را برای دولت سخت کرده است و امکان مقابله با آنها وجود ندارد. از سوی دیگر نهادهایی مانند مناطق آزاد که با وجود به سر رسیدن مجوزهای معافیت مالیاتی آنها با تمدید طرح معافیت از مالیات مواجه شده‌اند، می‌توانند نقش پررنگی در این زمینه داشته باشند. استاد اقتصاد دانشگاه تهران گفت: در مجموع می‌توان اظهار داشت که وزارت اقتصاد در بحث مالیاتی موفق بوده است و اگر سعی داشته باشد در ادامه راه به سمت کاهش فرارهای مالیاتی و سازماندهی و شناسایی درآمدهایی که ثبت نمی‌شوند، بپردازد، می‌تواند نتایج مثبتی به همراه داشته باشد. بغزبان افزود: در مسایل گمرکی کشور نیز کارهای قابل توجهی صورت گرفته و تلاش زیادی برای شناسایی و کدینگ کالاهای گمرکی انجام شده است. همچنین اقدامات خوبی برای اجرای طرح پنجره واحد تجارت فرامرزی صورت گرفته که در نوع خود موفق بوده و به افزایش شفافیت و سالم‌سازی فضای تجاری کشور منجر شده است. وی گفت: با این حال فعالیت خارج از ضوابط توسط برخی اسکله‌ها یا مناطق تجاری و مخالفت‌های آنان با طرح‌های حکومتی باعث دور زدن قانون و مشکلات مرتبط با آن شده است. بغزبان تاکید کرد: در بحث مبارزه با قاچاق کالا نیز قدم‌های مثبتی برداشته شده است که باعث شده میزان قاچاق کشور از ۲۵ میلیارد دلار به ۱۲ میلیارد برسد که دستاورد قابل توجهی به شمار می‌رود.

هماهنگی وزارت اقتصاد و بانک مرکزی

این کارشناس اقتصادی در ادامه گفت‌وگوی خود با «جهان صنعت» اظهار کرد: در زمینه بازار سرمایه نیز باید توجه داشت که علاوه بر افزایش شاخص‌های کلیدی بورس و بازار سرمایه در دولت یازدهم، وزارت اقتصاد با اقدامات خود باعث فروکش شدن حباب‌های موجود شد و توانست از نوسان‌های هیجانی بورس بکاهد. آنچه هم‌اکنون به عنوان نوسان در شرکت‌های بورسی وجود دارد ناشی از عملکرد شرکت‌هاست و نه بازارسازی. وی افزود: در دیگر قسمت‌هایی که وزارت اقتصاد توانسته نقش پررنگی داشته باشد، مهار و کنترل نرخ تورم بوده است و اگرچه در این راه بانک مرکزی وظیفه پاسخگویی به اقدامات و نتایج حاصل شده را بر عهده دارد، ولی باید توجه داشت که نقش وزارت اقتصاد در اجرای سیاست‌های انقباضی بی‌تاثیر نبوده و عملکرد مثبت این وزارتخانه در اتخاذ سیاست‌های اقتصادی مناسب منجر به مهار تورم شده است. بغزبان تصریح کرد: در بحث سیاست‌های پولی نیز اگرچه بانک مرکزی متولی امور است ولی سیاست‌گذاری‌ها و هماهنگی‌های وزارت اقتصاد در این زمینه بسیار مناسب و قابل توجه بوده است. بغزبان با اشاره به عملکرد سیف در بانک مرکزی گفت: باید این نکته را در نظر داشت که ریاست بانک مرکزی به عهده فردی در حوزه تخصصی اقتصاد نبوده و

نمی‌توان سیف را یک اقتصاددان قلمداد کرد و با توجه به تحصیلات وی در حوزه حسابداری و مالی، انتظار چندانی از عملکرد سیف در فضای اقتصادی کشور نمی‌رفت. با این حال سیف توانست در چهار سال گذشته کارنامه مثبتی از خود بر جای‌گذارد و وزارت اقتصاد هم به خوبی توانست از پتانسیل‌های این شخص نهایت استفاده را ببرد و نمره قبولی دریافت کند. وی ادامه داد: در بحث ارز هم عملکرد وزارت اقتصاد در کنار بانک مرکزی باعث شده است نوسانات هیجانی بازار ارز در کشور از بین برود و اقدامات به‌گونه‌ای بوده است که باعث شده دیگر شاهد بازسازی‌ها و حباب‌های قیمتی نباشیم. این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: در این زمینه بدون اغراق می‌توان گفت کنترل نرخ ارز و تثبیت آن باعث شده منابع مالی مردم در بخش‌های تولیدی و اشتغالزا، بانک و بورس به کار گرفته شود که نتایج مثبتی در زمینه بهبود اوضاع اقتصادی کشور در پی خواهد داشت. بغزیان با بیان اینکه امکان حضور طیب‌نیا به عنوان وزیر اقتصاد در دولت دوازدهم را نمی‌توان با قطعیت پیش‌بینی کرد، اعلام کرد: با این حال با توجه به شناختی که در طول این مدت از ساختار اقتصادی کشور به وجود آمده است و دانش حاصل شده، می‌توان اظهار کرد اگر طیب‌نیا در سمت خود باقی بماند، دانش حاصل شده منتقل خواهد شد و قطار اقتصاد در مسیر صحیح خود حرکت خواهد کرد. وی در انتها گفت: در کل می‌توان به وزیر اقتصاد و تیم همراه او در وزارت اقتصاد و سازمان‌های زیر نظر آن نمره قبولی داد و دلیلی وجود ندارد که بخواهیم به دنبال تعویض و جابه‌جایی در پست ریاست وزارتخانه باشیم.

روزنامه دنیای اقتصاد / شنبه ۹۶/۰۴/۳۱ شماره ۴۰۹۸ صفحه ۳

در ابتدای بهار ۹۶ بررسی شد

شناسایی خطوط تولید پرطرفدار

دنیای اقتصاد: پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری صنعتی در دو ماه نخست سال جاری شناسایی شد. بررسی آمارهای صنعتی بیانگر آن است که در مدت زمان مورد بررسی بیشترین جذابیت برای دریافت جواز تاسیس به گروه‌های «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها»، «سایر محصولات کانی غیرفلزی»، «محصولات از لاستیک و پلاستیک»، «محصولات فلزی فابریکی» و «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» اختصاص داشته است. در این دوره زمانی در مجموع ۲ هزار و ۲۹۵ فقره جواز تاسیس در کشور صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشدی بیش از ۱۵ درصد داشته است؛ براساس آمار اعلام شده از میان ۲۷ گروه صنعتی که در این مدت جواز تاسیس دریافت کرده‌اند، به لحاظ تعداد ۱۷ گروه صنعتی رشد داشته‌اند که آمار مذکور بیانگر بهبود روند صدور جوازهای صنعتی در کشور محسوب می‌شود.

طبق آمار اعلام شده از مجموع ۲ هزار و ۲۹۵ فقره جواز تاسیس صادره در مدت زمان مورد بررسی بیشترین تعداد جواز صادره مربوط به گروه «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» با ۳۷۰ فقره بوده است. جوازهای اختصاص داده شده به گروه‌های «سایر محصولات کانی غیرفلزی» نیز برابر با ۲۹۰ فقره بوده که با این تعداد جواز این گروه در جایگاه دوم قرار گرفته است. سومین گروه نیز به «محصولات از لاستیک و پلاستیک» با صدور ۲۳۰ فقره جواز رسید. اما چهارمین گروه با اخذ ۲۰۰ فقره جواز به گروه «محصولات فلزی فابریکی» اختصاص داشته و گروه «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» نیز با اخذ ۱۷۶ فقره جواز در مدت زمان مورد بررسی در جایگاه پنجم قرار گرفته است. از سوی دیگر، براساس گزارش منتشر شده در مدت زمان موردنظر بالاترین سهم پیش‌بینی سرمایه‌گذاری نیز متعلق به گروه «ساخت مواد و محصولات شیمیایی» به میزان ۲۵ درصد از کل کشور بوده است. از سوی دیگر، براساس آمار اعلام شده در مدت زمان مورد بررسی در مجموع بیش از ۲۱۰ هزار میلیارد ریال سرمایه برای جوازهای تاسیس صادره پیش‌بینی شده است که این رقم در مقایسه با سرمایه پیش‌بینی شده در مدت مشابه سال قبل افت ۸ درصدی را تجربه کرده است. براساس آمار اعلام شده در دو ماه نخست سال جاری متوسط پیش‌بینی سرمایه‌گذاری برای ایجاد یک واحد به میزان ۹۱ / ۸ میلیارد ریال بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل که برابر با ۱۱۵ / ۳ میلیارد ریال بوده حدود ۲۰ درصد کاهش داشته است.

در مدت زمان مذکور صنایع جذاب برای سرمایه‌گذاران نیز به گروه‌های «ساخت مواد و محصولات شیمیایی، کک و فرآورده‌های حاصل از نفت، سایر محصولات کانی غیرفلزی، محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها و ساخت فلزات اساسی» اختصاص داشته است. سرمایه پیش‌بینی شده برای ۱۷۶ فقره جواز تاسیس صادره برای گروه «ساخت مواد و محصولات

شیمیایی» بیش از ۷۹ هزار میلیارد ریال بوده که با توجه به مجموع سرمایه پیش‌بینی شده برای گروه‌های صنعتی می‌توان گفت ۲۵ درصد از مجموع سرمایه‌گذاری کل کشور به این گروه اختصاص داشته است. اما برای گروه «کک و فرآورده‌های حاصل از نفت» نیز سرمایه بیش از ۳۸ هزار میلیارد ریالی پیش‌بینی شده و سومین گروه جذاب برای سرمایه‌گذاران نیز با سرمایه ۲۱ هزار و ۸۱۷ میلیارد ریالی به گروه «سایر محصولات کانی غیرفلزی» اختصاص داشته است. اما با توجه به آمار مذکور برای گروه «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها» نیز در این مدت سرمایه ۱۱ هزار و ۸۸۰ میلیارد ریالی مدنظر قرار گرفته است، پنجمین گروه نیز در میان صنایع جذاب گروه «ساخت فلزات اساسی» با پیش‌بینی سرمایه بیش از ۹ هزار میلیارد ریال اختصاص داشته است. اشتغال‌زاترین صنایع نیز در میان گروه‌های مذکور به «محصولات غذایی و آشامیدنی‌ها، سایر محصولات کانی غیرفلزی، ساخت مواد و محصولات شیمیایی و محصولاتی از لاستیک و پلاستیک و ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات» اختصاص داشته است.

استان‌های پیشرو

در این گزارش، علاوه بر معرفی صنایع جذاب برای سرمایه‌گذاران، استان‌های پیش‌تاز در اخذ جواز و ایجاد اشتغال نیز معرفی شده‌اند که با توجه به این آمار می‌توان گفت بیشترین جوازهای صادره در این مدت به استان‌های «خراسان رضوی، یزد، فارس، قم و آذربایجان شرقی» اختصاص داشته است. سهم خراسان رضوی در جوازهای صادره در این مدت برابر با ۲۳۹ فقره بوده که پیش‌بینی سرمایه ۴ هزار و ۵۸۰ میلیارد ریالی را به همراه داشته و توانسته در مجموع برای ۴ هزار و ۳۳۵ نفر ایجاد اشتغال کند. استان یزد نیز با اخذ ۱۹۹ فقره جواز تاسیس صادره در این مدت توانست سرمایه ۸ هزار و ۹۱۳ میلیارد ریالی را پیش‌بینی و به این طریق برای ۴ هزار و ۱۰۸ نفر اشتغال‌زایی کند. استان فارس نیز با اخذ ۱۶۲ فقره جواز تاسیس با سرمایه ۳ هزار و ۲۷۹ میلیارد ریالی توانسته برای ۲ هزار و ۴۰۱ نفر ایجاد اشتغال کند. استان قم نیز با اخذ ۱۲۸ فقره جواز تاسیس و پیش‌بینی ۳ هزار و ۷۲۱ میلیارد ریالی توانست شرایط را برای ایجاد هزار و ۸۲۴ نفر اشتغال در کشور فراهم کند؛ اما آذربایجان شرقی نیز با اخذ ۱۲۶ فقره جواز تاسیس با سرمایه بیش از هفت هزار میلیارد ریالی توانست اشتغال‌زایی ۳ هزار و ۲۹۳ نفری را در کشور ایجاد کند.